

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Veřejný zájem

Předkládá: Bc. Eliška Komorousová
Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

PLZEŇ 2022

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta právnická
Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Eliška KOMOROUSOVÁ**
Osobní číslo: **R20N0016P**
Studijní program: **N0421A220001 Veřejná správa**
Téma práce: **Veřejný zájem**
Zadávací katedra: **Katedra veřejné správy**

Zásady pro vypracování

1. Člověk a společnost
2. Společenský zájem
3. Veřejný zájem

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

BOZEMAN, B. Public Values and Public Interest. Washington, Georgetown University Press, 2007. GERLOCH, Aleš a Petr PRŮCHA. Teorie práva: komentář. 6., aktualiz. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7380-454-1. KALNÝ, Miroslav. Soukromý zájem ve veřejném prostoru. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2017. ISBN 978-80-261-0707-1. KOVÁŘ, J. Veřejný zájem a jeho prostorová stránka (příklad ČR). In: Sborník referátů z teoretického semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie ESF MU v Brně ve spolupráci s Asociací veřejné ekonomie. Brno: Masarykova univerzita, 1999. ISBN 80-210-2236-1. MALÝ, Ivan. Problémy definování a prosazování veřejného zájmu. Sborník referátů z teoretického semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie ESF MU v Brně ve spolupráci s Asociací veřejné ekonomie. Brno: Masarykova univerzita, 1999.

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Tomáš Louda, CSc.**
Katedra veřejné správy

Datum zadání diplomové práce: **29. března 2021**
Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2022**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

JUDr. Tomáš Louda, CSc.
vedoucí katedry

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Veřejný zájem“ zpracovala samostatně a že jsem vyznačila veškeré prameny, z nichž jsem pro svoji diplomovou práci čerpala a to pouze způsobem obvyklým pro vědeckou práci.

Plzeň, 14. března 2022

.....

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat svému vedoucímu práce JUDr. Tomášovi Loudovi, CSc. za jeho ochotu, vstřícnost a celkové vedení mé diplomové práce. Děkuji mu za jeho spolupráci a motivaci při společných konzultacích. Dále bych chtěla poděkovat městu Přeštice, které mi poskytlo materiály pro zpracování části, jež se týká možného budoucího využití bývalého hospodářského objektu v Přešticích na Pohořku a všem respondentům z Přeštic, kteří mi vyplnili dotazník k této diplomové práci. Další díky patří zaměstnancům Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje, jež mi byli nápomocni při výběru literatury.

OBSAH

Úvod.....	1
1. ČLOVĚK A SPOLEČNOST.....	3
1.1. DEFINICE POJMU SPOLEČNOST DLE URČITÝCH ODBORNÍKŮ..	5
2.SPOLEČENSKÝ ZÁJEM.....	7
3.VEŘEJNÝ ZÁJEM.....	8
3.1.VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ.....	9
3.1.1. POJEM „VEŘEJNÝ”	9
3.1.2. POJEM „ZÁJEM”	10
3.1.3. „VEŘEJNÝ ZÁJEM”	11
3.2.NEURČITÝ PRÁVNÍ POJEM „VEŘEJNÝ ZÁJEM”.....	13
3.2.1.DEFINICE POJMU DLE URČITÝCH ODBORNÍKŮ	15
3.3. PŮSOBNOST VEŘEJNÉHO ZÁJMU	21
3.4.VEŘEJNÝ ZÁJEM V PRÁVNÍM ŘÁDU ČR	23
3.4.1. Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně	24
3.4.2. Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR.....	25
3.4.3. Zákon č. 2/1993/ Sb., Listina základních práv a svobod	25
3.4.4. Zákon č. 289/1995 Sb., zákon o lesích a o změně některých zákonů.....	26
3.4.5. Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění	26
3.4.6. Zákon č.500/2004 Sb., správní řád	26
3.4.7. Zákon č.144/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny	27
3.4.8. Zákon č. 121/2000 Sb., o autorském právu	28
3.4.9. Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.....	28
3.4.10. Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů.....	29
3.4.11. Zákon 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů.....	29
3.4.12. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů	30
3.4.13. Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích minerál. vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů.....	31
3.4.14. Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků a o změně některých zákonů	31
3.4.15. Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním úřadu	32

3.4.16. Zákon č. 184/2006 Sb., vyvlastňovací zákon	32
3.4.17. Zákon č. 273/2008 Sb., o policii ČR	33
3.4.18. Zákon č. 89/2021 Sb., Občanský zákoník	34
3.4.19. Shrnutí.....	35
3.5. OCHRANA VEŘEJNÉHO ZÁJMU	37
3.5.1. ZÁSADY OCHRANY VEŘEJNÉHO ZÁJMU	37
3.5.2. ŽALOBY VE VEŘEJNÉM ZÁJMU	38
3.5.3. SOUDNÍ OCHRANA VEŘEJNÉHO ZÁJMU	39
3.6. VEŘEJNÝ ZÁJEM VE VEŘEJNÉ POLITICE.....	43
3.7.ROZHODOVACÍ PROCES VE VEŘEJNÉ POLITICE.....	45
3.8. KONKRÉTNÍ PŘÍKLADY VEŘEJNÉHO ZÁJMU	46
4. MĚSTO PŘEŠTICE A VEŘEJNÝ ZÁJEM	48
4.1. MĚSTO PŘEŠTICE.....	48
4.1.1. VYUŽITÍ BÝVALÉHO HOSPODÁŘSKÉHO OBJEKTU	49
4.1.1.1. Presentace využití areálu na Pohořku 1	51
4.1.1.2. Presentace využití areálu na Pohořku 2.....	52
4.1.1.3. Presentace využití areálu na Pohořku 3	53
4.1.1.4. Presentace využití areálu na Pohořku 4.....	54
4.1.1.5. Presentace využití areálu na Pohořku 5	55
4.1.1.6. Presentace využití areálu na Pohořku 6.....	56
4.1.1.7. Presentace využití areálu na Pohořku 7	57
4.1.1.8. Presentace využití areálu na Pohořku 8.....	58
4.1.1.9. Presentace využití areálu na Pohořku 9.....	59
4.1.1.10. Presentace využití areálu na Pohořku 10.....	60
4.1.1.11. Presentace využití areálu na Pohořku 11	61
4.1.1.12. Zhodnocení	62
5. VÝZKUM	63
5.1. Charakteristika zkoumaného vzorku	65
5.1.1. Pohlaví respondentů.....	65
5.1.2. Věk respondentů	66
5.1.3. Vzdělanost respondentů.....	67
5.2. Vyhodnocení dotazníkového šetření	68
5.3. Vyhodnocení hypotéz a výzkumných otázek.....	83

Seznam použité literatury	87
Literární zdroje.....	87
Právní předpisy.....	88
Internetové zdroje:	89
Jiné zdroje:	89
SEZNAMY	90
Seznam klíčových slov:.....	90
Seznam obrázků:	90
Seznam grafů:.....	90
Seznam tabulek:	91
Seznam použitých zkratk:	92
PŘÍLOHY	93

Úvod

Tato diplomová práce se zabývá pojmem „*veřejný zájem*“. Veřejný zájem je neurčitým právním pojmem, který se často objevuje v právních předpisech. I přes to, že je tento pojem často užíván, tak není jeho definice zákonem stanovena. Často se setkáváme s problémem klasifikování tohoto pojmu. Tento pojem je dynamický, což znamená, že se v průběhu vývoje společnosti měnil. Vzhledem k tomu, že interpretace pojmu je nedostatečná, nepřesná nebo matoucí, tak jsem se rozhodla si toto téma vybrat ke zpracování mé diplomové práce a podrobně jej rozebrat.

V první řadě chci vymezit pojem „*člověk a společnost*“. Když se řekne člověk a společnost, tak si každý člověk představí vesměs to samé. Většinou si představíme uskupení lidí v nějaký celek. K uspokojování potřeb celku, tvořeného jednotlivci dochází například prostřednictvím prosazování „*veřejného zájmu*“ a to je přesně důvod, proč se z počátku této práce věnuji vysvětlení těchto pojmů, což bude základním kamenem této práce a potřebné k pochopení dané problematiky i laikem, čtenářem. V této práci nastíním pohled na věc od odborníků sociologie.

V další kapitole se budu věnovat pojmu „*společenský zájem*“. V krátkosti jej představím, protože společenský zájem úzce souvisí s pojmem veřejný zájem a v některých případech je můžeme považovat za totožné. Proto se v následujících kapitolách této diplomové práce budu věnovat již pouze vymezení pojmu veřejný zájem.

Třetí kapitola se zabývá již pouze veřejným zájmem. Cílem je vymezení pojmu a nastínění jeho významu. Pro řádné pochopení problematiky je důležité vymezit si základní pojmy a pokusit se o detailní poznání pojmu. Jak již bylo zmíněno veřejný zájem nelze zcela přesně právně definovat na obecné úrovni. Zřejmým je vznik tohoto pojmu. Pojem vznikl spojením pojmů „*Veřejný*“ a „*Zájem*“, proto je důležité probrat detailně i tyto jednotlivé pojmy, ze který byl odvozen. Dále nastíním pohled na pojem jako na neurčitý právní pojem a představím Vám definice dle určitých odborníků. V další podkapitole se budu věnovat působnosti veřejného zájmu a vymezím jeho základní oblasti. Další, velmi obsáhlou podkapitolou je hledání pojmu v právním řádu ČR, kdy se pokusím nalézt obecnou definici tohoto pojmu. Nahlédneme do řady právních předpisů ČR. V další

podkapitole považuji za podstatné zmínit možnosti ochrany veřejného zájmu a třetí kapitulu zakončím konkrétními příklady veřejného zájmu.

Poslední čtvrtá kapitola je teoretická, kdy Vám představím obec Přeštice a její přístup k prosazování veřejného zájmu. Představím Vám současný projekt, který obec představila ve spolupráci se studenty ČVUT - Budoucí využití bývalého hospodářského objektu na Pohořku. Studenti si v rámci soutěže mezi sebou připravili návrhy na budoucí využití a já Vám je jednotlivě, ve zkratce představím. Nakonec zahrnu do této části výzkumu, jak občané Přeštic nazírají na problematiku veřejného zájmu. Zjistím, co si v obci přejí, nepřejí a k jakému návrhu studentů ČVUT na využití objektu na Pohořku se přiklání. Výzkum provedu dotazníkovým šetřením a stanovím hypotézy, které budu pomocí sesbíraných dat ověřovat.

Cílem mé diplomové práce je pokusit se přiblížit problematiku veřejného zájmu čtenářům.

1. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Tato diplomová práce je primárně zaměřena na téma veřejný zájem, čemuž se budeme věnovat v následujících kapitolách. S tím úzce souvisejí pojmy společnost a člověk, jež jsou hlavními subjekty, kterými se prosazují veřejné zájmy a především je společnost, člověk a jedinec adresátem úkonů, kterými se veřejné zájmy uplatňují, proto je pro účely této práce zcela nezbytné společnost definovat a specifikovat.

Když se řekne člověk a společnost, tak si každý člověk představí vesměs to samé. Většinou si představíme uskupení lidí v nějaký celek. K uspokojování potřeb celku, tvořeného jednotlivci, dochází například prostřednictvím prosazování „veřejného zájmu“. Proto se z počátku této práce věnuji klasifikaci těchto pojmů, což bude základním kamenem této práce a potřebné k pochopení dané problematiky i laikem, čtenářem. Z prvopočátku se zdá vše jasné a že o definici těchto pojmů není pochyb. Ačkoliv to tak nevypadá, tak je samotná definice těžší, než se na první pohled zdá. Pro účely této práce vymezím tento pojem nejprve ze sociologického hlediska, neboť pojmy člověk a společnost jsou sociologického původu a následně je vymezím z hlediska ekonomicko-právního. Oba způsoby tohoto vymezení jsou pro další chápání této diplomové práce podstatné.

Ve Velkém sociologickém slovníku stojí, že: *„V nejširším slova smyslu je to synonymum pro lidstvo jako celek, lidský rod, synonymum pro největší společenskou skupinu, k níž může jedinec náležet. Sociální agregát osob obou pohlaví a různých věkových skupin spojených v soběstačné uskupení, jež si vytvořilo vlastní instituce, které respektuje, a kulturu, kterou sdílí; v nejužším smyslu soubor osob žijících ve skupinách, jež jsou vzájemně propojeny, na společném, vymezeném a ohraničeném teritoriu kontrolovaném politickou mocí, sdílejících základní společné hodnoty, řídící se týmiž základními normami a chovající se podle ustálených kulturních vzorů.“*¹

Z ekonomicko-právního hlediska můžeme vnímat společnost jako seskupení minimálně dvou osob, které se sdružily za společným účelem věci, činnosti či obojího.² Narozdíl od sociologického pojetí je tato společnost založena na základě smlouvy a tuto

¹ Velký sociologický slovník, Univerzita Karlova, vydavatelství Karolinum, 1996, str. 1194

² [online] Dostupné z: [https://www.ius-wiki.eu/obcanske-pravo/pfuk/obcan-hmota-iv/zkouska/otazka-b-17?s\[\]=spolecnost](https://www.ius-wiki.eu/obcanske-pravo/pfuk/obcan-hmota-iv/zkouska/otazka-b-17?s[]=spolecnost)

společnost spojuje například kapitál nebo majetek a osoby si dále rozdělují zisky.³ Pro účely této diplomové práce se budeme nadále odvíjet od vymezení pojmu ze sociologického a politologického hlediska, neboť to je vhodné vymezení pojmu k našemu tématu.

Společnost se přirozeně vyvíjí současně s vývojem lidstva. V některých situacích můžeme vidět neskutečné evoluční změny, v některých oblastech jsou změny pouze nepatrné. Když si tento vývoj ve zkratce shrneme, tak již v Antice se tento pojem užíval. Tehdy se o společnosti uvažovalo na úrovni „polis“, jež byla totožná se společností. Později ve středověku se společnost od politického společenství odlišovala pouze nepatrně. Člověk byl členem církve a určitého politického společenství a rodina výlučným postavením přirozené skupiny. K rozdělení vnímání společenství z hlediska toho, jak společenství vnímal stát a jak společnost došla až v renesančním období, konkrétněji od 17.-19. století. V tomto období byl stát považován za důležitý prvek společnosti, nikoli ale jako jediný. Tento rozdíl definoval G.W.F. Hegel vytvořením pojmu občanská společnost. Občanská společnost se stala protikladem tehdejšího pojmu společnost, který do té doby byl státním pojmem. Začal se vyskytovat pojem společenská skupina a společenský zájem, který budeme rozebírat v následujících kapitolách. Došlo k založení nové vědy sociologie, jež se zabývala výhradě studováním společnosti a jejího vývoje a jejím definováním.⁴

Tím, jak se společnost a sociologie vyvíjela se přirozeně začaly vyskytovat nerovnosti ve společnosti. Rozdílly se objevují jak v primitivních kulturách, tak v těch vyspělých, napříč celou historií. To, o jaké rozdílly se jedná se liší podle toho, ve které společnosti se vyskytují. Mohou být materiálního původu, ale také kvůli vzdělání jedince, příjmů, pohlaví, věku, sexuality, rasy, etnické příslušnosti, aj. Tyto jednotlivé znaky určují, kdo má jaké postavení ve společnosti. Tyto nerovnosti mají vliv na řadu otázek. Problematice stratifikace společnosti se budeme blíže věnovat v následujících kapitolách.

³ Ekonomický slovník, Nakladatelství ERM Praha, 1995, str. 91

⁴ Velký sociologický slovník, Univerzita Karlova, vydavatelství Karolinum, 1996, str. 1194

1.1. DEFINICE POJMU SPOLEČNOST DLE URČITÝCH ODBORNÍKŮ

Konkrétní definici tohoto pojmu s těžší nalezneme, neboť není objektivně definován, ale vždy je na vyložení pojmu potřeba pohlížet ze subjektivního hlediska, v našem případě dle odborníků na sociologii.

AUGUST COMTE byl francouzský zakladatel sociologie a pozitivismu,, který se narodil v roce 1798. Od roku 1817 byl žákem utopického realisty Santa Simona. K jeho nejvýznamnějším sociologickým dílům patří Kurz pozitivní filosofie a Pojednání o sociologii.⁵ Právě v díle Kurz pozitivní filosofie z roku 1839 definoval dynamiku rozvoje společnosti a její vývoj od tradiční k moderní. Uvádí, že vývoj společnosti je naprosto přirozený jev, ale stojí si za tím, že není třeba extrémních změn. Znepokojovala ho angažovanost politik do tohoto vývoje a pozbytí přehledné orientace. To označuje za důvody rozkladu tradičních společností. ⁶

FERDINAND TÖNNIES byl německým sociologem, ekonomem a filosofem, jež popisoval tradiční a moderní společnost dvěma výrazy - GemEinschaft a Gesellschaft. Gemainschaft je v překladu společenství a Gesellschaft společnost. Stejnomenou knihu „Gemeinschaft und Gesellschaft“ vydal v roce 1887. V této knize *rozlišoval mezi přirozenými vazbami příbuzenskými, sousedskými či duchovními, které umožňují instinktivní vazby nebo přátelství, a „umělými“ lidskými celky zkonstruovanými podle principu směny, jako je tomu ve společnosti. Pro Tönniese bylo obojí modelem, ve skutečnosti existují jen směsi obou principů*⁷ Dle Tönniese stojí Gesellschaft neboli moderní společnost na jednotlivých, neosobních vztazích, úmluvách, právu a veřejném mínění. Hlavním stimulem konání jednotlivce je osobní zisk a jednotlivci se vzájemně vnímají jako nástroje k dosažení cílů.

⁵ [online] Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/zivotopis/auguste-comte-94053>

⁶ Kurz pozitivní sociologie, August Comte

⁷ [online] Dostupné z: <https://www.advojka.cz/archiv/2012/25/spolecenstvi-s-otazniky-literarni-zapisnik>

EMIL DURKHEIM se narodil ve Francii v Lotrinsku a vystudoval elitní lyceum v Paříži. Společnost měřil dle měřítka proměnné solidarity. Indikátor této proměnné je podle Durkheima charakter právních norem. ⁸ Uvádí, že v moderní společnosti si každý jedinec plní svou funkci a dochází k rozvoji dělby práce, ve které platí tzv. organická solidarita. Organická solidarita je tvořena vzájemnou potřebou jedinců mezi sebou, neboť každý je odlišný, jinak kvalifikovaný. Uvědomuje si také upřednostňování vlastních zájmů. ⁹

⁸ [online] Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/zivotopis/emile-durkheim-34980>

⁹ DURKHEIM, Émile. *Pravidla sociologické metody*. Praha : Vysoká škola politická, 1969.

2.SPOLEČENSKÝ ZÁJEM

Společenským zájmem můžeme rozumět i zájem celospolečenský. Kdybychom se měli pokusit tento pojem klasifikovat, tak je to podobně obtížné jako klasifikování pojmu veřejný zájem. Společenským zájmem se rozumí činnost jednotlivců, skupin nebo části společnosti za společným účelem. Tento pojem zasahuje i do oblastí státu a politiky, kdy je uplatňován v případech kolize o tom, kdo ovládne státní moc nebo nad ní udrží kontrolu. V těchto případech jsou připomínky k nedodržování společenského zájmu adresovány politickým soupeřům. Mimo politického prostředí se tento pojem užívá i v ekonomice. Stejně tak jako pojem veřejný zájem se význam pojmu společenský zájem mění v souvislosti s jednotlivými případy, tzn. Že v jednotlivých případech jím mohou být myšleny zcela odlišné věci. V oblasti ekonomiky se uplatňují vlastní zájmy před těmi společenskými, naopak oproti oblastem politologie. V ekonomice se předpokládá, že naplňováním a realizací soukromých zájmů budou naplněny i ty společenské. I přes to, že je jasné, že společenské zájmy existují, tak vymezení obsahu pojmu bývá složitější.¹⁰

Společenskými zájmy tedy můžeme rozumět zájmy skupiny jednotlivců, konkrétně části, či celé společnosti. Společností rozumíme souhrn jedinců, jež sdílejí své nejrozmanitější individuální zájmy, při zachování principů dobrovolnosti. Jde o hlavní princip společnosti. Také se společnost vyznačuje souhrnem společných zájmů.

Společenský zájem úzce souvisí s pojmem veřejný zájem a v některých případech je můžeme považovat za totožné. Proto se v následujících kapitolách této diplomové práce budu věnovat vymezení pojmu veřejný zájem.

¹⁰ [online] Dostupné z: https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Zajem_spolecensky

3. VEŘEJNÝ ZÁJEM

Pojem veřejný zájem se ve velké míře vyskytuje v zákonech a je často médií a společností zmiňován, ačkoliv v právní řádu není striktně definován. I přesto, že se velké množství autorů pokusilo tento pojem klasifikovat, tak mezi nimi dochází ke značnému rozporu. Proto se domnívám, že je tento pojem pro účely této diplomové práce potřebné definovat a nastínit Vám můj pohled na něj. V této kapitole si ve zkratce tento pojem nastíníme a v následujících kapitolách se mu budeme věnovat podrobněji. Veřejný zájem je neurčitým právním pojmem. Aplikování a ochrana veřejného zájmu je hlavním úkolem orgánů veřejné správy, která musí vždy dbát na to, aby přijatá opatření a řešení byla vždy v souladu s veřejným zájmem. Tato aplikace probíhá v souladu s principem legality, jde tedy o to, že státní moc je vázána zákonem.

Hlavním cílem výkladu toho pojmu je učinit jej alespoň částečně určitým. Velké množství mezinárodních smluv, nařízení a platných zákonů pracují s tímto pojmem tak, že prokázání souladu s veřejným zájmem je důležitým aspektem pro činnost státních orgánů. Veškeré jednání státních orgánů by tedy mělo být v souladu s veřejným zájmem, především v konkrétních případech. „*Veřejný zájem je tedy v očích právníků nejen to, v čem je zainteresovaná určitá neopominutelná společenská skupina, ale i to, co může mít právotvorné důsledky. A contrario veřejný zájem nemůže být pouhou zvláštností, byť i věci sebevýznamnější z pohledu lobistů anebo z perspektivy malé lokality. Pokud jde o zájem týkající se výkonu místní nebo ústřední správy, měl by to být společný zájem velké většiny členů příslušné komunity.*”¹¹ Má-li mít tedy tento pojem své místo v právním řádu a v českém právním řádu, měl by být při každé konkrétní aplikaci definován a příslušným orgánem používán striktně a takovým způsobem, jež byl vyvozen ke konkrétnímu případu. Při vyvozování definice pojmu nesmí být však opomenuty ústavní limity veřejné správy. V následující kapitole si vymežíme základní pojmy jako veřejnost, zájem a veřejný zájem.

¹¹ POMAHÁČ, Richard. *Průvodce veřejnou správou*. Praha: ISV, 1999. Právo (ISV).

3.1.VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Pro řádné pochopení problematiky této diplomové práce je důležité vymezit si základní pojmy a pokusit se o detailní poznání tohoto pojmu. Jak již bylo zmíněno veřejný zájem nelze zcela přesně právně definovat na obecné úrovni. Zřejmým je vznik tohoto pojmu. Pojem vznikl spojením pojmů *Veřejný* a *Zájem*, proto je důležité probrat detailně i tyto jednotlivé pojmy, ze kterých byl odvozen. Stejně tak, jako pojem *Veřejný zájem* jsou tyto pojmy nejasné a zároveň mnoho významové, což znamená, že k řádnému pochopení na ně musíme nahlížet z více pohledů.

V různých vědách totiž může být význam zcela odlišný a proto je nutné dbát na to, aby nedošlo k záměně chápání významu. Pro naši diplomovou práci je podstatné vymezení pojmu ve společenských vědách, konkrétně v politice, sociologii a právu, ale například s pojmem *Zájem* se častěji setkáváme v jiných vědách, jako je ekonomie, politologie, aj. V první řadě se tedy budeme věnovat vymezení pojmu *Veřejný, Zájem* a v poslední řadě pojmu *Veřejný zájem*, jímž se zabývá tato diplomová práce.

3.1.1. POJEM „VEŘEJNÝ“

Pojem veřejný zájem je složen ze slov veřejný a zájem a k pochopení problematiky a především k pochopení složeného pojmu je zapotřebí vysvětlit si tato slova a zároveň i pojmy, z nichž se skládá. Pod pojmem veřejný si můžeme představit konkrétní fakta, postoje a sociální vztahy, jež existují v nitru společnosti a sociálních skupin. V našem případě z právního a sociologického hlediska je možné nahradit slovo veřejný slovem otevřený, transparentní, občanský. Veřejnými skutečnostmi tedy rozumíme ty, jež se týkají společnosti, konkrétně třeba určité skupiny jakožto celku, kdy je uznána důležitost existence této sociální skupiny společností. Pod pojmem veřejný se skrývá a úzce s ním souvisí pojem veřejnost, které se veřejné dění přímo týká. Veřejností jsou ve zkratce myšleni všichni lidé, tedy občané.

Podíváme-li se na tento pojem v širším slova smyslu, tak se veřejností rozumí všichni občané, bez jakýchkoliv rozdílů (bez ohledu na pohlaví, věk, národnost, státní a etnickou příslušnost, náboženské vyznání, politickou a sexuální orientace, sociální postavení, aj.)

V užším slova smyslu se jedná o konkrétní skupiny občanů, které se dané okolnosti týkají. (Např. Občanská sdružení, aj.) Tento pojem je tedy možné vykládat několika způsoby, což závisí na sdělované, aplikované věci. Pojmem veřejnost tedy můžeme rozumět společný fyzický a duchovní prostor, který občané sdílí bez rozdílů a o který pečují a rozvíjí jej.

3.1.2. POJEM „ZÁJEM”

Dalším slovem, z nichž se skládá pojem veřejný zájem je slovo „zájem”. Toto slovo má v tomto slovním spojení především psychologický význam, kdy se jedná o specifický druh motivace. V praxi jde o to, že se jedinec (v našem případě občan, konkrétněji skupina občanů) zaměřuje na konkrétní oblast, či na specifický předmět činnosti. Tím, že máme na dané věci zájem dochází k vyhledávání předmětů, jejichž použití a aplikování vede k uspokojení zájmů veřejnosti. Zájem v dané oblasti může být dočasný, ale i dlouhodobý. Z hlediska sociologie je tento pojem užíván ve 3 rovinách. V první rovině je jím označována přítomnost motivace jedince. V této rovině je vnímán jako soubor osobních postojů, chování a preferencí jednotlivce. Ve druhé rovině je zájem aplikován na větší skupinu. Jde tedy o soubor společných zájmů, které skupina sdílí. V praxi jde například o zájmové skupiny, zájmové komunity, aj. Ve třetí a poslední rovině je zájem aplikován na celospolečenské úrovni. Synonymem pro užití pojmu zájem v této rovině by mohly být kolektivní potřeby, cíle, nutnosti. Celospolečenskými zájmy se rozumí zájmy jednotlivců či skupin (pro účely této diplomové práce orgánů veřejné správy), jež společnost kontrolují a formují. Chápání zájmu ve třetí rovině je nejvhodnějším uchopení pojmu pro účely této práce.¹²

¹² [online] Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Zájem>

Vzhledem k tomu, že každý občan je jedinečný jsou i naše zájmy individuální a odlišné, proto se často dostáváme do kolize zájmů. Při této kolizi je třeba brát ohledy na zájmy společnosti, kdy platí, že zájmy společnosti jsou nadřazeny zájmům jednotlivce, což je základním pilířem demokracie. Tyto konflikty jsou tedy v dnešní době právně, ale i morálně upraveny.

3.1.3. „VEŘEJNÝ ZÁJEM”

Tento pojem není definován zákonem, ani žádnou teorií. Vyskytuje se v mnoha oborech a každý na něho pohlíží jiným způsobem. Existuje však obecná definice, která alespoň částečně napomáhá tento pojem pochopit. Tato definice říká, že jde o takový typ zájmu, kdy jsou sociální subjekty nositelem veřejných zájmů a ti prostřednictvím těchto zájmů prosazují svoji činnost. Jde tedy o řešení jistých sociálních záležitostí, které se týkají veřejnosti. Pojem veřejný zájem je, jak jsem již zmiňovala těžko uchopitelný, neboť se jedná o neurčitý právní pojem, čemuž se budeme věnovat v následující kapitole.

V případech, kdy popisujeme veřejný zájem musíme rozlišovat zásadní rozdíl mezi obsahem a rozsahem tíženého pojmu. Tento obsah je možné hodnotit v rámci logických vztahů:

- vztah rovnomocnosti
- vztah nadřazenosti a podřízenosti
- vztah křížení
- vztah protivnosti
- vztah protikladnosti

Vztah rovnomocnosti - Vzhledem k tomu, jak již bylo v této práci dříve zmíněno můžeme pojmy veřejný zájem, celospolečenský zájem a společenský zájem můžeme považovat za totožné. Tato skutečnost vyplývá z definic velkého sociologického slovníku, jež uvádí, že pojem veřejný a společenský jsou pojmy totožnými. Z toho vyplývá, že se řídí zákonem totožnosti.

Vztah nadřazenosti a podřazenosti - Při veškerém vymezení vzájemných vztahů, ať už jednotlivců, či skupin je organizace prostředkem pro naplnění cílů. Proces organizace zahrnuje rozdělení práce a určení nadřazenosti a podřazenosti. V případě těchto vztahů mají důležitou roli subjekty a objekty, kdy se v tomto případě objektem myslí cíle, kterých je potřeba dosáhnout a subjektem je zamýšlen nositel těchto cílů a souvisejících procesů. V našem případě můžeme za subjekt považovat skupinu jedinců, stát či celé lidstvo. Tyto vztahy lze považovat za nadřazené, nadindividuální, což ale neuznávají všichni autoři definic.

Vztah zkříženosti - Nadindividuální, nadřazené zájmy vznikají zkřížením konkrétních individuálních zájmů jedince. Zkřížené zájmy můžeme považovat za veřejné zájmy pouze v případě, kdy mají jednotlivci, či skupiny společný a společensky veřejně prospěšný cíl.

Vztah protivnosti - V případě sporů je zásadní rozlišovat pojmy, jako zájem, veřejný zájem, individuální zájem, nadindividuální zájem, neboť přestože že veškeré pojmy se týkají nějakého zájmu, tak v praxi znamenají něco jiného a jednotlivé pojmy zahrnují zájmy jiných subjektů, jež plní své cíle.

Vztah protikladnosti - Je potřeba rozlišovat, co lze považovat za veřejný zájem a co nikoli. Neveřejné zájmy (můžeme říci soukromé, individuální zájmy) se uplatňují jiným způsobem a jejich aplikací docílíme soukromých cílů, nikoli veřejných. Existují však výjimky, kdy prosazení soukromých zájmů je zároveň i prosazením veřejných zájmů.

Klasifikování těchto konkrétních vztahů vede k tomu, že veřejný zájem má charakter nadřazenosti jedince. Dále z těchto vztahů vyplývá fakt, že nositelem, jež vykonává svoji činnost na základě zájmu veřejnosti je například veřejná instituce. Mimo to se ale na uplatňování cílů podílejí i jedinci, protože mají společné hodnoty a potřeby, což je zcela patrné, neboť veřejný zájem je souhrnem jednotného zájmu více jedinců.¹³

¹³ MALÝ, Ivan. Problémy definování a prosazování veřejného zájmu. Sborník referátů z teoretického semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie ESF MU v

3.2.NEURČITÝ PRÁVNÍ POJEM „VEŘEJNÝ ZÁJEM”

Jak již bylo v této diplomové práci zmíněno „Veřejný zájem” je neurčitým právním pojmem. *„Neurčité právní pojmy zahrnují jevy nebo skutečnosti, které nelze úspěšně zcela přesně právně definovat; jejich obsah a rozsah se může měnit, často bývá podmíněn časem a místem aplikace normy. Při interpretaci neurčitého právního pojmu se správní orgán musí zabývat konkrétní skutkovou podstatou, jakož i ostatními okolnostmi případu, přičemž sám musí alespoň rámcově obsah a význam užitého neurčitého pojmu objasnit, a to z toho hlediska, zda posuzovanou věc lze do rámce vytvořeného rozsahem neurčitého pojmu zařadit.”*¹⁴ Užíváním neurčitých právních pojmů dávají tedy zákonodárci orgánům, jež aplikují tyto právní předpisy možnost k tomu, aby se sami rozhodly, zda tato konkrétní situace spadá do rozsahu neurčitého právního pojmu, či nikoli. I přes benevolenci při interpretaci tohoto pojmu se však důkladně dbá na to, aby bylo v zákoně stanoveno alespoň minimum charakteristických znaků, to se z pravidla činí prostřednictvím prováděcího předpisu.

Tyto neurčité právní pojmy se v praxi vyskytují jako sousloví, tedy sdružení několika slov, což je demonstrováno i na pojmu veřejný zájem. Jde o pojem obecný a úkolem interpretačního orgánu je z něj vytvořit konkrétní pojem a to na základě existujícího stavu. Laicky řečeno jde tedy o pojem, který v jednotlivých případech může mít odlišný výklad. Při výkladu nelze vybírat z několika možností interpretace, ale je třeba rozumovou činností dosáhnout subsumpce skutkové podstaty. Subsumpcí se v tomto případě rozumí, že konkrétní pojem bude příslušným orgánem správně definován. V praxi tento pojem musí být definován tak, aby odpovídal skutečnému stavu. Konkrétními příklady sousloví pojmů, tedy neurčitým právním pojmem je například již zmíněný: Veřejný zájem, nebo také veřejný pořádek, občanské soužití, aj.

Odvozené veřejnostní pojmy neumožňují jednoznačné uchopení a jejich neurčitost poskytuje prostor k debatám na úrovni vědecké a akademické půdy. V praxi dochází při těchto debatách (napříč vědeckými odvětvími, jako je právo, ekonomie, sociologie a

¹⁴ rozsudek NSS ze dne 28. 7. 2005, č. j. 5 Afs 151/2004-73

politologie) k metodologickým otázkách. Každé vědecké odvětví si vykládá tento obecný pojem dle svého uvážení a potřeby pro konkrétní odvětví a situaci. „*Slova veřejnost a veřejný zájem proluly do běžného života. Staly se praktickým nástrojem každodenního politického a propagandistického působení. Vědeckému společenství nezbyvá, než aby tento fakt přijal. Protivenství je zbytečné. Věda má možnost tento fakt trpělivě a systematicky studovat a současně se bránit proti podléhání termínům a stereotypům každodenního jazyka.*“¹⁵

Často tedy při vykládání pojmu *Veřejný zájem* dochází ke střetu vědeckých odvětví. Mezitím, co například v právním odvětví je soukromý a veřejný zájem zcela odlišen a je na to brán zřetel, v ekonomickém odvětví panuje představa o tom, že ve skutečnosti existují pouze soukromé zájmy.¹⁶ Vzhledem k tomu, že nás zajímá právní význam pojmu *Veřejný zájem* budeme se nadále věnovat podstatě a náležitostech tohoto neurčitého pojmu z právního hlediska a pro pochopení pojmu se podíváme na definice tohoto pojmu konkrétními odborníky.

¹⁵ WINKLER, J. Veřejné mínění jako projev veřejného zájmu. In: Sborník referátů z teoretického semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie ESF MU v Brně ve spolupráci s Asociací veřejné ekonomie. Brno: Masarykova univerzita, 1999, s.87. ISBN 80-210-2236-1.

¹⁶ Převzato z: BEDNÁŘ, P. Veřejný zájem, veřejné zájmy. Plzeň, 2011. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Vedoucí práce JUDr. Tomáš LOUDA, CSc., s. 8.

3.2.1.DEFINICE POJMU DLE URČITÝCH ODBORNÍKŮ

Konkrétní definici tohoto pojmu s těžší nalezneme, neboť není objektivně definován, ale vždy je na vyložení pojmu třeba pohlížet ze subjektivního hlediska. Některé encyklopedie a právnické slovníky však definici obsahují, ale vždy se výklad lehce liší. Ku příkladu uvádím definici z Malé právnické encyklopedie, jež zní: „*Veřejný zájem je takový zájem, který je výrazem potřeb a zájmů společnosti a který takto chápe a prosazuje legitimní veřejná moc; jeho rozhodujícím rysem je jeho mocensky garantovaná převaha nad zájmem či zájmy soukromými.*”¹⁷

Několik odborníků již definovala tento nejednoznačný, neurčitý právní pojem, kterým je „veřejný zájem” a z důvodu, že je každým odborníkem vykládán jinak jsem se rozhodla prezentovat názory těchto odborníků a tím čtenáři více přiblížit pružnost pojmu.

Představím názory těchto odborníků:

- Leoše Vítka,
- Jiřího Kováře,
- Aleše Gerlocha,
- Elišky Škřídlovské,
- Pavla France,
- Simony Kozákové,
- Rochdiho Gouliho
- Elišky Novotné, Jana Novotného a Martina Musila

LEOŠ VÍTEK si stojí za tím, že veřejný zájem je možné chápat jako zájem veřejnosti nebo souboru lidí v konkrétní skupině, kdy je tato skupina zvolenými kritérii striktně vymezena. Pro tato uskupení lidí používá pojem „společnost” a často také kooperuje s pojmem „stát”. Uvádí, že jednotlivci mají své osobité zájmy, kterými se od ostatních liší a ne všechny tyto zájmy musí být nutně předmětem veřejného sdílení. Uvádí, že za veřejný zájem mohou být považovány zájmy, kdy se celá společnost shoduje v jedné věci. V situaci, kdy se zájmy liší a neztotožňují se s ním všichni členové společnosti -

¹⁷ FIALA, Josef. Malá právnická encyklopedie. 6., aktualiz. A dopl. Vyd. Praha: Linde, 2006. Str. 60. ISBN 80-720-1582-6.

hovoříme o částečném veřejném zájmu. Uvádí: *“Bylo by možno mluvit o veřejném veřejném zájmu, veřejném skrytém zájmu, částečně veřejném veřejném zájmu, částečně veřejném skrytém zájmu, individuálním veřejném zájmu a individuálním skrytém zájmu. Rozlišovat to, zda-li je nějaký zájem skrytý či neskrytý může mít svůj význam v diskusi o postupech agregace individuálních zájmů na vyšší úroveň. I když by bylo možná přesnější používat takto úzce vymezené pojmy, jazyková krkolomnost a nezvyk jejich zavedení neumožní. Pak ale nebude jasně vymezeno, co se pod určitým pojmem skrývá.”*¹⁸

JIRÍ KOVÁŘ se domnívá, že *„Zájem je tedy především termín psychologický, především termín aplikované psychologie. Ta pak rozlišuje zájmy vyjádřené (prohlášením něčeho za zajímavé), resp. manifestované (zejména dáním přednosti něčemu), příp. zájmy nevyjádřené, tzv. testové (to, co si zapamatováváme, i když to nepřiznáváme). Zájem je tedy vázaný na psychiku každého jednotlivce, na individuum. Jinak řečeno je povýtce individuální a tím jedinečný, neopakovatelný.“*¹⁹ Domnívá se tedy, že jednotlivci mají protichůdné názory a uvádí, že jednotlivcovi názory mohou odporovat názorům skupiny a že aplikování většinového názoru ubližuje jednotlivcům. Tento pojem ve své publikaci vyjadřuje významy, jako prospěch, užitek, blaho, věnovaná pozornost něčemu/ někomu, náklonnost něčemu, záliba v něčem, obliba něčeho, porozumění, smysl pro něco.²⁰

ALEŠ GERLOCH se také zabýval definicí tohoto pojmu, specifikoval jej jako: *„Druh zájmu, který je obecně prospěšný (zejména zájem státu či jiné veřejnoprávní korporace), opak čistě soukromého zájmu. Uplatňuje se v tvorbě, interpretaci a v aplikaci práva, zvláště jako jeden ze dvou důvodů zákonné limitace základních práv a svobod. Protože se jedná o jeden z právních pojmů s neostrým významem, měl by být v zákonech blíže specifikován či definován.“*²¹ Profesor Gerloch spoléhá na definici tohoto pojmu zákonem. Od ostatních odborníků se liší tím, že považuje soukromý a veřejný zájem za

¹⁸ VÍTEK, L. Teorie společenské volby a politické rozhodování: vzájemná závislost. In: Sborník referátů z teoretického semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie EŠF MU v Brně ve spolupráci s Asociací veřejné ekonomie. Brno: Masarykova univerzita, 1999, s. 50. ISBN 80-210-2236-1.

¹⁹ KOVÁŘ, J. Veřejný zájem a jeho prostorová stránka (příklad ČR). In: Sborník referátů z teoretického semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie EŠF MU v Brně ve spolupráci s Asociací veřejné ekonomie. Brno: Masarykova univerzita, 1999, s. 158. ISBN 80-210-2236-1.

²⁰ tamtéž

²¹ GERLOCH, Aleš. Veřejný zájem. In: HENDRYCH, Dušan a kol. Právní slovník. 3., podstatně rozš. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009. Str. 1236

protichůdné, s čímž někteří odborníci nesouhlasí a považují je za soubor, kdy soukromý zájem je částí veřejného zájmu.

ELIŠKA SKŘÍDLOVSKÁ uvádí, že veřejný zájem a jeho obsah se ovlivňují zejména zkušenostmi při dlouhodobém vývoji společnosti. V praxi jde o to, že se do zákonů promítají znalosti a zkušenosti, které přišly časem. Uvádí že jde o zájmy konkrétních subjektů, které rozlišuje na individuální, skupinové a celospolečenské zájmy. *„Zájmy vznikají na základě působení mnoha různých faktorů, přičemž se v každém jednotlivém případě uplatňuje složka duševních a tělesných vlastností a schopností lidí, jejich pozice v sociální struktuře společnosti, jejich morální a kulturní úroveň a řada dalších skutečností.“*²² Dle Skřídlovské má každý jedinec vlastní názory a zájmy a zajímá se pouze o problémy, jež se ho přímo dotýkají. Jeho zájem tedy končí tam, kde končí i jeho radius informací. *„Na základě kontaktů lidských zájmů a potřeb se může formovat skupinové vědomí, jehož prostřednictvím sociální skupina poznává sama sebe, uvědomuje si a formuje své zájmy a preference, integruje a organizuje se k jejich prosazování. V této fázi lze již hovořit o veřejném zájmu. Je to fáze, kdy se projev společného zájmu přesouvá do oblasti politiky a ideologie a kdy prosazování veřejného zájmu je politickým procesem.“*²³

PAVEL FRANC považuje veřejný zájem za pojem neurčitý, jež se často používá. Nevidí při jeho aplikaci problémy se zneužíváním tohoto pojmu. V praxi toto zneužívání bývá prováděno orgány státní správy a samosprávy, kdy se za totalitu prosazoval názor, že veřejný zájem je zájmem státním. S tím, že by k tomuto zneužívání výkladu pojmu na našem území dále docházelo tedy nesouhlasí. *„Česká právní nauka nevěnuje přílišnou pozornost tomuto pojmu. Právní teorií navíc nejsou stanovena jakákoliv pomocná pravidla, která by byla pomocným vodítkem státní správě jako vykonavateli veřejného zájmu, zejména pro případ střetu různých veřejných zájmů opírajících se o zákonnou*

²² SKŘÍDLOVSKÁ, E. Vliv zvyklostí a tradice při formování veřejného zájmu. In: Sborník referátů z teoretického semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie ESF MU v Brně ve spolupráci s Asociací veřejné ekonomie. Brno: Masarykova univerzita, 1999, s. 114. ISBN 80-210-2236-1.

²³ MALÝ, Ivan. Problémy definování a prosazování veřejného zájmu. Brno: Masarykova univerzita, 1999. Sborník prací Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity v Brně. s 113- 114. ISBN 80-210-2236-1.

úpravu.“²⁴ Zdůrazňuje, že v praxi je na postupy sociálních činitelů vyvíjen tlak ze strany zájmových skupin, které si pojem vykládají dle vlastních zájmů a ve svůj prospěch.

SIMONA KOZÁKOVÁ si stojí za tím, že demokratická společnost je založena na tom, že o veřejném zájmu rozhoduje většina a menšina je povinna se této převaze podvolit. Jak uvádí, tak i ve volbách mají úspěch ti, kteří se sjednotili a prosazují své jednotlivé zájmy jako sjednocená skupina jednotlivců se společnými zájmy. Tím pádem se jejich soukromé zájmy stávají zájmy veřejnosti.

Doslovně uvádí, že: „*Konečné rozhodnutí je výsledkem převahy většiny nad menšinou a je tedy podle postulátu demokratických principů, kde se menšina podvoluje většině, projevem kolektivního (veřejného) zájmu. Ten se podle hospodářské teorie politiky odvozuje od shodných individuálních zájmů jednotlivců.*“²⁵ V praxi to tedy vypadá tak, že pokud mám jako jednatel určitý konkrétní zájem na jisté věci a najdu-li zájmovou skupinu se stejnými zájmy - mění se můj soukromý zájem na zájem veřejný, neboť z jeho aplikace nebudu mít užitek pouze já, ale širší sociální skupiny, tedy veřejnost. V případě, kdy se najdou odpůrci mých zájmů, tak vítězí početnější strana a jak bylo již zmíněno, menšina se podřizuje většině. Tato definice je tedy založena na demokratickém způsobu rozhodování, což je základem naší společnosti.

ROCHDI GOULI působí na katedře veřejné politiky na FSV UK v Praze a na tento pojem nahlíží z ekonomického hlediska. Uvádí, že veřejný zájem, nebo tedy všeobecný zájem se vyskytuje ve veškerých stupních vývoje společnosti. V ekonomii se pojem vyskytuje často a to jak v oblastech teorie, tak i v oblastech reality.

Pohledy na veřejný zájem, dle GOULIHO:

- „*Veřejný zájem jako zájem většího počtu občanů*
- *Veřejný zájem jako součet individuálních zájmů*
- *Veřejný zájem jako komplexní výraz individuálních zájmů*
- *Veřejný zájem jako společný (společenský) zájem*

²⁴ FRANC, P.: Žaloby ve veřejném zájmu 2. In: Právní fórum, 2005, roč. 2, č. 5, Via Iuris, 2005, č. 2, s. 14.

²⁵ MALÝ, Ivan. Problémy definování a prosazování veřejného zájmu. Brno: Masarykova univerzita, 1999. Sborník prací Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity v Brně. s. 50. ISBN 80-210-2236-1.

- *Veřejný zájem, který se vymyká individuálnímu hodnocení a který souvisí s přirozeným konceptem kolektivity (společenství)*
- *Veřejný zájem jako výraz plurality zájmů a rozhodování uvnitř veřejného (státního) sektoru (centrální a místní regionální úrovně)“²⁶*

ELIŠKA NOVOTNÁ, JAN NOVOTNÝ A MARTIN MUSIL v úvodní části své učebnice prohlašují, že: „*veřejný zájem na věci veřejné je prosazován veřejným činitelem, který je k této činnosti vybaven pravomocemi*“²⁷ V praxi jde o to, že dosažení cílů veřejného zájmu je nejjednodušší prostřednictvím pověřených orgánů (sociálních činitelů), neboť disponují potřebnými nástroji. V případech, kdy sociální činitelé nevyužívají svých pravomocí k činnostem, které jsou k prospěchu veřejnému zájmu, tak veřejnost tyto zájmy prosazuje sama svým jednáním.

Ačkoliv jsme se setkali s řadou definicí shodneme se na skutečnosti, že je nemožné tento pojem obecně definovat. Jednoznačnou definici jsme nenalezli ani v zákone, ani v teoriích odborníků, ani v praxi. Výše zmínění odborníci se pokouší o vymezení ze všemožných pohledů, ale vždy se definice výrazně liší a stávají se i protichůdnými. Pro přehlednost a zakončení kapitoly o definování pojmu veřejný zájem jsem se rozhodla shrnout definice do následujících několika bodů:

- Veřejný zájem je považován za souhrn individuálních zájmů jednotlivců.
- Veřejný zájem není jen právním pojmem, ale i pojmem jiných vědních oborů, jako ekonomie, filosofie, sociologie, psychologie, politologie, aj., což je důsledkem odlišnosti klasifikace tohoto pojmu.
- Veřejný zájem je možné z obecnějšího hlediska klasifikovat jako zájem všech.
- Veřejný zájem by měl uspokojovat potřeby celé veřejnosti a naplňovat společné cíle, které přinesou zisk nejen společnosti, ale zejména jednotlivcům.
- Veřejný zájem je to, když se se stejnou věcí ztotožňuje většina společnosti.

²⁶ GOULI, R.. *Veřejný zájem: pozitivní přístupy a stručné ekonomické teze*. In: Sborník referátů z teoretického semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie ESF MU v Brně ve spolupráci s Asociací veřejné ekonomie. Brno: Masarykova univerzita, 1999, s. 9. ISBN 80-210-2236-1.

²⁷ NOVOTNÁ, Eliška, Jan NOVÝ a Martin MUSIL. *PR management*. s. 36 – 44, V Praze: Oeconomica, 2006. ISBN 80-245-1047-2.

- Veřejný zájem nemá zákonnou definici, proto je obtížné jej obecně definovat a obsah se definuje odlišně u konkrétních případů a právních předpisů.
- Veřejný zájem je nadosobním. To znamená, že nositelem je sociální subjekt zaměřený na konkrétní činnosti (např. orgán státní správy), který aplikuje veřejný zájem do praxe.
- Veřejný zájem je naplňován tak, že zájmy menšiny se podřizují zájmům menšiny. Ve výjimečných případech může dojít k uznání zájmu menšiny.
- Veřejný zájem reálně neexistuje. K tomuto názoru se přiklání někteří autoři a klasifikují jej jako neexistující sociální fenomén.
- Teoretická reflexe pojmu veřejný zájem je fikcí.
- Veřejný zájem je sdíleným zájmem konkrétní skupiny a tím, že jsme členem konkrétní zájmové skupiny znásobujeme možnost prosazování osobních cílů.

Na čem se však shodneme je fakt, že se jedná o aktuální téma, které je již několik let problematickým a to nejen v oblasti práva, ale i v oblasti sociologie, ekonomie, psychologie, aj. Proto je v této problematice tak důležité odůvodnění rozhodnutí a rozsudky soudů. Nejvyšší správní soud v jedné ze svých rozhodnutí sp. zn. 6 As 65/2012 ze dne 10. května 2013 uvádí, že: *„veřejný zájem musí být výslovně formulován ve vztahu ke konkrétní posuzované záležitosti a musí být přesvědčivě odlišen od zájmu soukromého. Veřejný zájem je přitom třeba vyvodit z právní úpravy, z právní politiky a z posouzení různých hodnotových hledisek podle úkolů veřejné správy v příslušné oblasti např. sociální, kulturní, ochrany životního prostředí apod.“*²⁸ Toto rozhodnutí NSS můžeme považovat za jakýsi manuál k tomu, jakým způsobem můžeme veřejný zájem formulovat.

²⁸ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, sp. Zn. 6 As 65/2012 ze dne 10. května 2013

3.3. PŮSOBNOST VEŘEJNÉHO ZÁJMU

V praxi zasahuje veřejný zájem do řady oblastí. Vychází zejména z potřeb života společnosti. Miroslav Buchta uskutečnil průzkum mezi studenty a svými sousedy, jakožto občany a zjistil hlavní zájmy veřejnosti. Domnívám se, že by mohlo být přínosné jeho zjištěné poznatky zakomponovat do této práce. Zjistil, že oblastmi veřejného zájmu jsou především:

- doprava obyvatelstva (ať již do zaměstnání – mezi obcemi, nebo městská),
- péče o komunikace (silnice, cesty) a veřejná prostranství,
- životní prostředí a jeho ochrana ve všech oblastech,
- výstavba nových silnic včetně dálnic,
- výstavba nových elektráren,
- výstavba nových přehrad,
- výstavba parkovišť (parkovacích ploch),
- výstavba škol, zdravotních zařízení, sociálních objektů
- výstavba inženýrských sítí,
- bytová výstavba,
- ochrana zdraví,
- zásobování obyvatelstva, kvalitní obchodní síť,
- ochrana kulturních památek a přírody,
- zajištění bezpečnosti státu,
- podpora výzkumu a vývoje v oblasti léčiv
- péče o staré, tělesně postižené, péče o zdraví,
- ochrana míru (zachování míru),
- možnost vysokoškolského vzdělání pro toho, kdo má zájem a „má na to“,
- zabezpečení pohotovostní lékařské služby včetně zubní,
- minimalizace nezaměstnanosti, úplatků, protekce, střetu zájmů, atd. ²⁹

²⁹ MALÝ, Ivan. Problémy definování a prosazování veřejného zájmu. *Sborník referátů z teoretického semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie ESF MU v Brně ve spolupráci s Asociací veřejné ekonomie*. Brno: Masarykova univerzita, 1999

Z Buchtova průzkumu vyplývá skutečnost, že zájmy jednotlivců jsou odlišné a proto jsou taková šetření důležitá, aby mohly být uspokojeny veškeré potřeby různých zájmových skupin. Dále z toho vyplývá skutečnost, že každý si pod pojmem veřejný zájem představuje něco jiného, čímž se dostáváme k názoru, že nelze tento pojem jasně definovat, protože by neuspokojoval představy a potřeby všech.

3.4. VEŘEJNÝ ZÁJEM V PRÁVNÍM ŘÁDU ČR

Neurčitost právního pojmu určuje, že je pojem veřejný zájem v právním řádu ČR hojně užíván. Tím, že jeho obsah není přesně definován a v konkrétních případech znamená něco jiného, tak se prolíná a užívá v různých odvětvích českého práva. Nemá tedy stanovena přesná kritéria, ve kterých vztazích se užívá. S tímto pojmem se můžeme setkat například v následujících zákonech a sbírkách:

- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně
- Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR
- Zákon č. 2/1993/ Sb., Listina základních práv a svobod
- Zákon č. 289/1995 Sb., zákon o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon)
- Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění
- Zákon č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník
- Zákon č. 184/2006 Sb., vyvlastňovací zákon
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
- Zákon č. 144/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
- Zákon č. 121/2000 Sb., o autorském právu
- Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích (zákon o majetku státu)
- Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)
- Zákon 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)
- Zákon č. 254/2001 Sb., vodní zákon
- Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon)
- Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání

- Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků a o změně některých zákonů
- Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích)
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním úřadu (stavební zákon)
- Zákon č. 272/2008 Sb., zákon o policii ČR
- Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek
- Aj.

Je patrné, že pojem veřejný zájem je v českém právním řádu hojně užíván, proto si projdeme některé právní předpisy, abychom zjistili, jakým způsobem je v nich využíván a jak je v jednotlivých případech definován. Především se pokusíme v některých z ustanovení nalézt obecnou definici, případně alespoň definici veřejného zájmu pro konkrétní právní odvětví a danou problematiku.

3.4.1. Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

Pojem veřejný zájem je zakotven v zákoně č.133/1985 Sb., o požární ochraně. Konkrétně se vyskytuje například v §39, v odstavci druhém, písmenu c), kde stojí: „*Prováděcí právní předpis stanoví kritéria a charakteristiku stavby pro její zařazení do kategorie podle odstavce 1. Charakteristikou stavby je stavebně technický parametr stavby a její umístění. Kritériem se rozumí c) ochrana jiného veřejného zájmu významného z hlediska zařazení stavby do příslušné kategorie.*”³⁰ Ačkoliv je veřejný zájem konkrétním kritériem, dle tohoto zákona, není pojem veřejný zájem určitě definován. Lze si tedy pod ním představit zcela cokoliv, co je v zájmu veřejnosti.

³⁰ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

3.4.2. Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR

Tento pojem se zřídka vyskytuje dokonce i v základních právních předpisech České republiky, kterými je Ústava ČR a LZPS. V zákoně č. 1993 Sb., Ústavě ČR (dále jen Ústava) se vyskytuje v hlavě druhé, článku 30, odstavci prvním, kde je uvedeno „*Pro vyšetření věci veřejného zájmu může Poslanecká sněmovna zřídit vyšetřovací komisi, navrhne-li to nejméně pětina poslanců.*”³¹ Ústava jej tedy pouze zmiňuje, nikoli klasifikuje.

3.4.3. Zákon č. 2/1993/ Sb., Listina základních práv a svobod

V zákoně č.2/1993 Sb., v Listině základních práv a svobod (dále jen Listina) je pojem obsažen v člancích 11 a 18.

V článku 11 je ve druhém odstavci uvedeno, že: „*Zákon stanoví, který majetek nezbytný k zabezpečování potřeb celé společnosti, rozvoje národního hospodářství a veřejného zájmu smí být jen ve vlastnictví státu, obce nebo určených právnických osob; zákon může také stanovit, že určité věci mohou být pouze ve vlastnictví občanů nebo právnických osob se sídlem v České a Slovenské Federativní Republice.*”³² a odstavec čtvrtý uvádí, že: „*Vývlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva je možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu.*”³³

V článku číslo 18 je uvedeno, že: „*Petiční právo je zaručeno; ve věcech veřejného nebo jiného společného zájmu má každý právo sám nebo s jinými se obracet na státní orgány a orgány územní samosprávy s žádostmi, návrhy a stížnostmi.*”³⁴ Mimo pojmu veřejný zájem se v LZPS vyskytuje společně s ním i zájem obecný, hospodářský a sociální a tyto pojmy jsou v listině jasně vymezeny. V listině je uváděn i pojem společenský, který se od veřejného odlišuje, což je patrné z článku 11, odstavce 2 Listiny. Taktéž jako v Ústavě, není ani v Listině veřejný zájem definován, i když se jedná o základní právní

³¹ Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR

³² Zákon č. 2/1993/ Sb., Listina základních práv a svobod

³³ tamtéž

³⁴tamtéž

předpisy ČR. V Listině není ani náznak toho, jak by měl být pojem chápán, uchopen, aplikován, interpretován, což dává orgánům možnost uchopit jej na základě vlastního uvážení v daném případě.

3.4.4. Zákon č. 289/1995 Sb., zákon o lesích a o změně některých zákonů

V tomto zákoně č. 289/1995 Sb., zákoně o lesích a o změně některých zákonů (dále jen zákon o lesích) se pojem veřejný zájem objevuje několikrát. Konkrétně se vyskytuje v §4, §8, §13, §16 a §35.³⁵ Tento zákon umožňuje zařazení lesů do skupin lesů zvláštního určení, z čehož plyne, že uspokojováním veřejného zájmu může dojít k nadřazení mimo produkčních funkcí nad ty produkční.

Ani v zákoně o lesích není pojem přesně klasifikován.

3.4.5. Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění

V zákoně č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění je pojem veřejný zájem několikrát použit. Nejčastěji je používán v závěrečných větách několika článků, kde je uvedeno, že určité jednání musí být v souladu, či na základě veřejného zájmu.³⁶

Avšak ani v jednom článku není pojem definován, což způsobuje volnost interpretačních orgánů v jeho definování.

3.4.6. Zákon č.500/2004 Sb., správní řád

V zákoně č. 500/2004 Sb., správním řádu (dále jen správním řádu) je pojem častokrát užíván. Ihned v úvodní části zákona, v §2, odstavci 4 se setkáváme s tím, že: „správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.“ Bohužel ani ve správním řádu (stejně jako v dalších českých právních předpisech) nenajdeme definici veřejného zájmu. Z

³⁵ Zákon č. 289/1995 Sb., zákon o lesích a o změně některých zákonů

³⁶ Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění

citovaného §2, odst. 4 vyplývá zásada ochrany veřejného zájmu, že omezením subjektivních práv a oprávněných zájmu osob, jež jsou rozhodnutím dotčeny musí být důsledky úměrné a vyvážené.³⁷

Dále se s pojmem veřejný zájem setkáváme v §38, odstavci druhém správního řádu, kde je zakotveno, že „*Jiným osobám správní orgán umožní nahlédnout do spisu, prokáží-li právní zájem nebo jiný vážný důvod a nebude-li tím porušeno právo některého z účastníků, popřípadě dalších dotčených osob anebo veřejný zájem.*” S tímto pojmem se ve správním řádu setkáváme ve velké četnosti. Například ještě v §50, odst. 3, kdy je pojem spojujeme se zjištěním skutečností, jež jsou pro zajištění veřejného zájmu nezbytné. Dále se ve správním řádu setkáváme s úpravou, jež souvisí s řízením dle moci úřední a přerušením řízení, je-li v rozporu s veřejným zájmem, což je upraveno v §64 odst. 3. Aj.

Ačkoliv je veřejný zájem několikrát zmíněn, nikdy není ve správním řádu definován.

3.4.7. Zákon č.144/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Stejně tak jako ve správním řádu je i v zákoně č.144/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny pojem hojně užíván. Ihned v §1 můžeme odvodit, že jednotlivými zájmy je myšlen veřejný zájem. V tomto paragrafu je uvedeno, že: „*Účelem zákona je za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji a vytvořit v souladu s právem Evropských společenství v České republice soustavu Natura 2000. Přitom je nutno zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry.*“ Díky tomuto paragrafu tedy můžeme předpokládat, že veřejným zájmem v odvětví ochrany přírody a krajiny je ochrana a zachování výše zmíněných zájmů a konečně jsme narazili na částečnou definici, i když nepřímou, protože se jedná pouze o definici veřejného zájmu v souvislosti s tímto zákonem a tato definice není použitelná pro jiná právní odvětví.

³⁷ PRŮCHA, Petr. Správní řád: s poznámkami a judikaturou: podle stavu k 1.7.2019. 4. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2019. Glosátor. ISBN 978-80-7502-355-1. Str. 26

V oblasti ochrany krajiny a přírody je pojem veřejný zájem velmi důležitý, jak je stanoveno v §58, odstavci prvním, kde je doslovně uvedeno, že: „*Ochrana přírody a krajiny je veřejným zájmem.*“, načež navazuje další věta, že: „*Každý je povinen při užívání přírody a krajiny strpět omezení vyplývající z tohoto zákona.*”³⁸

3.4.8. Zákon č. 121/2000 Sb., o autorském právu

V zákone č.121/2000 Sb., o autorském právu je veřejný zájem obsažen v §3, kde jsou obsaženy výjimky z ochrany, jež autorský zákon prikazuje, konkrétně ve veřejném zájmu. Doslovně stanovuje, že: „*Ochrana podle práva autorského se nevztahuje na a) úřední dílo, jímž je právní předpis, rozhodnutí, opatření obecné povahy, veřejná listina, veřejně přístupný rejstřík a sbírka jeho listin, jakož i úřední návrh úředního díla a jiná přípravná úřední dokumentace, včetně úředního překladu takového díla, sněmovní a senátní publikace, pamětní knihy obecní (obecní kroniky), státní symbol a symbol jednotky územní samosprávy a jiná taková díla, u nichž je veřejný zájem na vyloučení z ochrany,*”³⁹ V případě užití pojmu veřejný zájem v tomto zákoně můžeme veřejným zájmem rozumět, že veřejným zájmem je užívání výše zmíněného (listin, děl, symbolů) bez autorské ochrany, neboť nemůže být státní symbol vázán užíváním se souhlasem autora.

Opět se setkáváme s problémem, že veřejný zájem nelze konkrétně definovat, neboť jeho definování tímto zákonem není použitelné pro jiná ustanovení.

3.4.9. Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

V zákoně č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích (dále jen zákon o majetku státu) je stanoveno bezúplatné převedení věcí, jež je ve vlastnictví České republiky, pokud je to ve veřejném zájmu. Úřadem pro zastupování státu v majetkových věcech je to přiblíženo tímto takto: „*zejména převod věci do vlastnictví kraje, obce nebo do vlastnictví příspěvkové organizace, krajem nebo obcí založené, jestliže předmět převodu bude sloužit k plnění veřejných úkolů nebo k plnění*

³⁸ Zákon č.144/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

³⁹ Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

*veřejné služby, kterou kraj či obec vykonává jako svou zákonem svěřenou působnost*⁴⁰. Pro tento případ tedy došlo Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových k definování pojmu veřejný zájem, který v zákoně o majetku státu chybí.

V zákonem o majetku státu je pojem veřejný zájem zakotven několikrát. Konkrétně například v § 8, §12, §14, §15, aj. Vzhledem k tomu, že je tento pojeň Úřadem pro zastupování státu definován, není potřeba podrobně rozebírat a citovat jednotlivé paragrafy a hledat definici tíženého pojmu.

3.4.10. Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů

I v případě zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (dále jen energetický zákon) je pojem veřejný zájem několikrát použit. V energetickém zákone je uvedeno, že distribuční, přepravní a přenosná soustava, těžební plynovod, výrobná zemního plynu, dodávka energie tepla, soustava zásobování tepelnou energií, rozvoj tepelné energie a zásobník plynu jsou zřizovány a provozovány ve veřejném zájmu.⁴¹

Ani v tomto zákoně není definice pojmu veřejný zájem obsažena.

3.4.11. Zákon 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů

I v případě zákona č.274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (dále jen zákon o vodovodech a kanalizacích) je pojem veřejný zájem použit. V zákoně o vodovodech a kanalizacích se uvádí, že

⁴⁰ [online] Dostupné z: <https://www.uzsvm.cz/strednicechy-319-534-85/obec-polerady-ziskala-bezuplatne-budovu-obecniho-uradu-132927/>

⁴¹Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů

kanalizace a vodovody jsou zřizovány na základě veřejného zájmu a slouží veřejné potřebě, což vyplývá již z názvu tohoto zákona.⁴²

Ani v tomto zákoně není definice pojmu veřejný zájem obsažena.

3.4.12. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů

I v případě zákona č.254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů (dále jen vodní zákon) je pojem veřejný zájem několikrát použit, například v §5 o základních povinnostech se uvádí, že: *„Každý, kdo nakládá s povrchovými nebo podzemními vodami, je povinen dbát o jejich ochranu a zabezpečovat jejich hospodárné a účelné užívání podle podmínek tohoto zákona a dále dbát o to, aby nedocházelo k znehodnocování jejich energetického potenciálu a k porušování jiných veřejných zájmů chráněných zvláštními právními předpisy.”* Dále je pojem použit v §6, §11, §15 aj., ale v žádném není definován. Tento zákon především dává příslušným úřadům právo upravovat, omezovat, nebo zakazovat nakládání povrchovými vodami v případech, kdy to je vyžadováno veřejným zájmem a kdy by jej nakládání s nimi mohlo omezovat. Takový omezení je možné stanovit opatřeními obecné povahy nebo rozhodnutím. K takovému omezení dochází zejména z důvodů, kdy je ohrožována kvalita vody, kdy je narušeno přírodní prostředí nebo v případech, kdy by mohlo dojít k poškození rybiho chovu či vodních děl.

Ani v tomto zákoně není tedy definice pojmu veřejný zájem obsažena a vymezení pro konkrétní případy je v rukou interpretačního orgánu.

⁴² Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů

3.4.13. Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích minerál. vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů

Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích a zdrojích minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a změně některých souvisejících zákon (dále jen lázeňský zákon) se opět vrací k omezování vlastnických práv a k vyvlastnění nemovitostí, pouze jen ve veřejném zájmu. Narozdíl od předešlých pramenů je v lázeňském zákoně pojem veřejný zájem definován a to konkrétně ve článku 33, v odstavci prvním, který zní: „*Vlastnická práva k nemovitostem lze omezit nebo nemovitosti lze vyvlastnit pouze ve veřejném zájmu. Veřejným zájmem se pro tyto účely rozumí zájem na vyhledávání a využití zdroje k léčebným účelům a zájem na ochraně zdrojů v zájmu zachování jejich kvalitativních a kvantitativních vlastností a zdravotní nezávadnosti.*”⁴³

Jde o výjimečnou situaci, kdy se zákonodárci pokusili veřejný zájem vymezit. Toto vymezení ale nemá obecnou povahu, vztahuje se pouze ke konkrétním případům, které jsou v lázeňském zákoně definovány. Pro jeho zákony a jiná odvětví je tato definice pojmu tedy nepoužitelná, neboť by nedávala smysl.

3.4.14. Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků a o změně některých zákonů

Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání taktéž kooperuje s pojmem veřejný zájem a to konkrétně v §16, kde jsou uvedeny základní povinnosti úředníka, jako je: „*hájit při výkonu správních činností veřejný zájem*”⁴⁴ a „*zdržet se jednání, které by mohlo vést ke střetu veřejného zájmu se zájmy osobními, zejména nezneužívat informací nabytých v souvislosti s výkonem zaměstnání ve prospěch vlastní nebo někoho jiného*”. Stanovuje tedy, že úředníci územních samosprávných celků mají při výkonu své funkce zákonem danou povinnost hájit veřejný zájem a zabránit jeho střetu se osobními zájmy. Ačkoliv je v tomto zákoně pojem použit, není v něm definován a definování veřejného zájmu je tedy na bedrech interpretačních orgánů.

⁴³ Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů

⁴⁴ Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků a o změně některých zákonů

3.4.15. Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním úřadu

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním úřadu (dále jen stavební zákon) upravuje zejména ochranu veřejného zájmu, která je obsažena již v §1, odstavci 3, kde stojí, že: *„Tento zákon dále upravuje podmínky pro projektovou činnost a provádění staveb, obecné požadavky na výstavbu, účely vyvlastnění, vstupy na pozemky a do staveb, ochranu veřejných zájmů a některé další věci související s předmětem této právní úpravy.“*⁴⁵

3.4.16. Zákon č. 184/2006 Sb., vyvlastňovací zákon

Vskutku důležitou roli hraje veřejný zájem v problematice vyvlastnění. Vyvlastnění je úzce spjaté se stavebním zákonem, neboť je považováno za stavebně právní institut a je hojně využíváno při veřejných stavbách, například při výstavbách dálnic, obchvatů. Zákon č.184/2006 Sb., vyvlastňovací zákon (dále jen vyvlastňovací zákon) nabyl účinnosti k prvnímu lednu roku 2007 a o té doby byla tato problematika upravena stavebním zákonem z roku 1976.⁴⁶

*Institut vyvlastnění je nástrojem, kterým lze dosáhnout odnětí vlastnického práva. Vzhledem k tomu, že jde o velmi závažný zásah státu do vlastnického práva vlastníka, je nutno, aby vyvlastnění proběhlo na základě zákona, postupem zákonem upraveným a vždy pouze za náhradu. Vyvlastněním lze dosáhnout jak omezení vlastnického práva, tak i odnětí vlastnického práva dosavadnímu vlastníkovi a vznik vlastnického práva pro jiný subjekt.*⁴⁷ Institut vyvlastnění na základě veřejného zájmu je okrajově vymezen i v občanském zákoníku, čemuž se budeme věnovat v jedné z následujících kapitol. Konkrétněji je však upraven ve vyvlastňovací zákoně, kdy základem je §3, odstavec 1, ve kterém je uvedeno, že: *„Vyvlastnění je přípustné jen pro účel vyvlastnění stanovený zvláštním zákonem a jen jestliže veřejný zájem na dosažení tohoto účelu převažuje nad zachováním dosavadních práv vyvlastňovaného. Vyvlastnění není přípustné, je-li možno práva k pozemku nebo stavbě potřebná pro uskutečnění účelu vyvlastnění získat dohodou nebo jiným způsobem.“*

⁴⁵ Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním úřadu

⁴⁶ KLIKOVÁ, Alena. Stavební právo: praktická příručka. 3., aktualiz. vyd. Praha: Linde, 2009. Praktická právní příručka. Str. 202. ISBN 978-80-7201-764-5.

⁴⁷ [online] Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/vyvlastneni-6292.html>

⁴⁸ Z toho vyplývá, že zákonodárná moc si je vědoma vážnosti vyvlastňování, proto k tomu stanovuje řadu podmínek, bez kterých jej nelze provést. Mimo to nabízí i možnost dohody, aby k vyvlastnění nemuselo dojít. V případě, kdy k vyvlastnění dochází, tak se vše řídí dle §4, odstavce jedna, kde je stanoven jeho rozsah. V §4 je stanovena povinnost prokázání veřejného zájmu ve vyvlastňovacím řízení. ⁴⁹

Ani v případě vyvlastňovacího zákona není pojem veřejný zájem jasně definován, čímž se dává jistá volnost interpretačním orgánům.

3.4.17. Zákon č. 273/2008 Sb., o policii ČR

V zákoně č.273/2008 Sb., o policii ČR je pojem veřejný zájem také zakotven, proto se jím budeme také zabývat. Pojem je obsažen v ustanovení o zpřístupňování nebo předávání osobních údajů bezpečnostním sborům třetích států a mezinárodním organizacím. §80b, odstavci 5, kde je uvedeno, že: *„Policie osobní údaje podle odstavce 4 písm. d) nebo e) nezpřístupní nebo nepředá, popřípadě zpřístupní nebo předá pouze částečně, pokud zájem na ochraně základních práv a svobod subjektu údajů převažuje nad veřejným zájmem na jejich zpřístupnění nebo předání.”*⁵⁰ A dále je obsažen v ustanovení o zpřístupňování nebo předávání osobních údajů osobám a orgánům ve třetích státech, konkrétně v §80c, v odstavci 1, písmenu a), kde stojí, že je-li to potřebné k plnění úkolů PČR, tak: *„zájem na ochraně základních práv a svobod subjektu údajů nepřevažuje nad veřejným zájmem na splnění takového úkolu”*⁵¹

I přesto, že zákon o policii ČR s pojmem veřejný zájem kooperuje, tak v jeho ustanoveních nenajdeme definici tohoto pojmu. Je tedy na uvážení policistů, jakým způsobem bude pojem vyložen a je na jejich uvážení, co je považováno za veřejný zájem a co nikoli.

⁴⁸ Zákon č. 184/2006 Sb., vyvlastňovací zákon

⁴⁹ tamtéž

⁵⁰ Zákon č. 273/2008 Sb., o policii ČR

⁵¹ tamtéž

3.4.18. Zákon č. 89/2021 Sb., Občanský zákoník

V zákoně č.89/2012 Sb., Novém Občanském zákoníku (dále jen občanském zákoníku) se s pojmem veřejný zájem setkáváme ihned několikrát. V NOZ je zakotven i pojem společný zájem, jež není totožný s veřejným zájmem.

Konkrétně je pojem společný užit v §214, odstavci prvním, kde je uvedeno, že: „*Alespoň tři osoby vedené společným zájmem mohou založit k jeho naplňování spolek jako samosprávný a dobrovolný svazek členů a spolčovat se v něm*”⁵². Společným zájmem jsou v tomto případě myšleny zájmy osob zakládajících spolek, nikoli zájmy veřejnosti , proto nesmí docházet k záměně tohoto pojmu s pojmem veřejný zájem.

Pojem veřejný zájem je v občanském zákoníku využit například v §88, odstavci druhém, kde je uvedeno, že: „ *Svolení není třeba ani v případě, když se podobizna, písemnost osobní povahy nebo zvukový či obrazový záznam pořídí nebo použijí na základě zákona k úředním účelům nebo v případě, že někdo veřejně vystoupí v záležitosti veřejného zájmu.*”⁵³ Dalším příkladem, kdy je v občanském zákoníku užit tížený pojem je §465, odstavec je, kde je ve zkratce stanoveno, že v případě, kdy to veřejný zájem vyžaduje je opatrovník jmenován soudem.

V oblasti vlastnictví se s pojmem setkáváme velmi často. Tato oblast je upravena ve třetím dílu občanského zákoníku. Oblast začíná §1011 a pojem veřejný zájem je v ní hojně obsažen, především v souvislosti s omezování vlastnického práva na základě veřejného zájmu. Například v §1037 je uvedeno, že: „ *Ve stavu nouze nebo v naléhavém veřejném zájmu lze na nezbytnou dobu a v nezbytné míře použít vlastnickou věc, pokud účelu nelze dosáhnout jinak.*”, načež navazuje §1038, ve kterém stojí, že: „*Ve veřejném zájmu, který nelze uspokojit jinak, a jen na základě zákona lze vlastnické právo omezit nebo věc vyvlastnit.*” Ačkoliv je pojem v občanském zákoníku běžně užíván, neobsahuje zákoník jeho definici, čímž se mohou občané cítit nejistě vůči státu. Pokud bude v praxi docházet k omezování vlastnických práv, mohlo by dojít k pozbytí důvěry. Z tohoto důvodu odkazuje občanský zákoník na jiné zákony, jež k omezování vlastnického práva stanovují bližší

⁵² Zákon č. 89/2021 Sb., Občanský zákoník

⁵³ tamtéž

podmínky, aby se zamezilo zneužívání ze strany státu. Bližší postupy jsou uvedeny v zákoně č. 184/2006 Sb., zákoně o vyvlastnění, o kterém jsem se již dozvěděli výše.

3.4.19. Shrnutí

Jak je z předchozích kapitol zřejmé, v právním řádu ČR se s pojmem veřejný zájem často setkáváme. Ať již na rovině ústavního pořádku, kdy je důležité jeho zakotvení v Listině, které se protíná do řady dalších právních předpisů, tak i do nespočtu jiných zákonů. Velmi důležité je také zakotvení tohoto pojmu ve správním a stavebním právu, neboť se úzce pojí s institutem vyvlastnění a tento institut by bez pojmu veřejný zájem nemohl existovat. Vzhledem k tomu, že tento pojem řadíme do kategorie neurčitých právních pojmů, tak často dochází k jeho propojení s pojmem správní uvážením. Správní uvážením, neboli diskreční pravomoc je důležitým institutem, při kterém dochází k aplikování práva. V praxi jde při správním uvážením o to, že konkrétní orgán zvažuje konkrétní okolnosti a volí jedno z možných řešení, v našem případě jde o snahu interpretačního orgánu definovat co spadá a co je v souladu s veřejným pořádkem. Tento institut je při aplikaci a užívání veřejného pořádku velmi důležitý, neboť jak je z námi probrané právní úpravy patrné, tak pojem veřejný zájem není v žádném ustanovení obecně legálně definován. Oba instituty dávají konkrétním orgánům určitě vymezený prostor k vlastním úvahám a poskytují jim určitou volnost v definování.

Rozdíl mezi těmito instituty vymežil Z. Bažil následovně: „*Rozdíl mezi neurčitými právními pojmy a volným uvážením spočívá tedy v tom, že uvážením u těchto pojmů se zaměřuje na konkrétní skutkovou podstatu a její vyhodnocení, zatímco volné uvážením je orientováno na způsob užití právního následku....*“⁵⁴ Zásadním rozdílem je mimo jiné i to, že neurčité právní pojmy se vyskytují především v dispozicích a hypotézách právních norem, přičemž správní uvážením je užíváno v sankcích, které nejsou jasně stanovené, nebo mají rozptyl. V případě rozptylu je na správním uvážením aplikujícího orgánu, jakou míru sankce mezi dolní a horní hranicí zvolí. Dále je z právní úpravy patrné, že veřejný zájem je dynamickým pojmem, jež se často mění, což je podmíněno časem, místem a podmínkami

⁵⁴ Srov. BAŽIL, Zdeněk. Neurčité právní pojmy a uvážením při aplikaci norem správního práva: (se zvláštním zřetelem na judikaturu bývalého čl. nejvyššího správního soudu). I. vyd. Praha: Karolinum, 1993, s. 32.

aplikace, avšak vždy je na něj třeba pohlížet jako na zájem obecný, veřejný, prospěšný, užitečný. I přesto, že se nám nepodaří najít obecnou definici pojmu, může být v konkrétním případě veřejný zájem definován, v těchto případech není prostor pro správní uvážení. Konkrétně se jedná o případ související s majetkem České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, kdy je úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových veřejný zájem definován. Pro tento případ sice není pojem definován v zákoně, ale došlo k oficiálnímu a legálnímu definování veřejného zájmu příslušný (interpretačním) úřadem.

V českém právním řádu není pojem veřejný zájem definován, proto vydal parlamentní institut studii s názvem *Veřejný zájem - pojem a jeho použití ve správním právu*, která slouží výhradně pro poslance a senátory parlamentu České republiky, ve které zhodnocuje celou problematiku, čímž dává interpretačním orgánům jistý návod, jak lze správně definovat pojem v konkrétních případech. Ve zkratce a na závěr kapitoly řečeno - veřejný zájem není v zákoně zakotven, proto jej musí interpretační a aplikující orgány v každém konkrétním případě jednotlivě zkoumat, jestli veřejný zájem na uskutečnění záměru je, či nikoli. V těchto případech musí interpretační orgán zdůvodnit, z jakého důvodu převažují veřejné zájmy nad zájmy soukromými. Dle Ústavního soudu by veřejný zájem měl být zjišťován v průběhu správního řízení.

3.5. OCHRANA VEŘEJNÉHO ZÁJMU

„Úkolem orgánů veřejné správy je, aby obdobně jako u ostatních orgánů veřejné moci v souladu s principem legality uplatňovat a chránit veřejný zájem. Potíž bývá ovšem v tom učinit pojem veřejného zájmu pojmem alespoň relativně určitým. Zhruba dvě stovky platných zákonů, nařízeních a mezinárodních smluv operují s tímto pojmem především v tom smyslu, že prokázání veřejného zájmu je podmínkou aktivity státního orgánu v konkrétním případě.“⁵⁵

3.5.1. ZÁSADY OCHRANY VEŘEJNÉHO ZÁJMU

Mezi hlavní úkoly veřejné správy a veřejných činitelů patří uplatňování, prosazování a ochrana veřejného zájmu. Z toho je evidentní, že veřejná správa je v případech rozhodování o právech, povinnostech a zájmech fyzických či právnických osob pravomocná. Pro případy ochrany veřejného zájmu je možné aplikovat některé zásady správního řízení, které jsou upraveny v zákoně č. 500/2004 Sb., správním řádu. Těmito zásadami, jež jsou ve správním řádu obsaženy:

- zásada zákonnosti § 2
- zásada služby veřejnosti § 4
- zásada ochrany práv nabytých v dobré víře § 2
- zásada proporcionality § 2
- princip právní jistoty § 2
- zásada rovnosti stran § 7
- zásada materiální pravdy § 3
- zásada volného hodnocení důkazů § 50
- zásada nestrannosti § 7
- zásada poskytování pomoci a poučení
- zásada rychlosti a hospodárnosti řízení § 6
- zásada právního slyšení § 36
- právo nahlížet do spisu § 38
- princip kontinuity služeb veřejné správy

⁵⁵ POMAHAČ, R.: Veřejný zájem, In: S '92, 1996, roč.7, č. 30, s. 5.

- princip transparentnosti – výkon veřejné správy musí podléhat kontrole
- zásada neveřejnosti správního řízení modifikovaná zásadou veřejnosti § 49
- zásada písemnosti správního řízení modifikovaná zásadou ústnosti § 49
- zásada oficiality § 46, modifikovaná zásadou dispoziční § 44
- zásada dvoustupňového řízení § 81⁵⁶

Veškeré jednání aplikujících orgánů musí být v souladu s těmito zásadami. Stát je povinný, aby zajišťoval veřejné blaho, tedy uspokojoval veřejné zájmy. Ačkoliv se na první pohled může zdát, že soukromé a veřejné zájmy jsou protipóly, tak tomu tak vždy není. Ve skutečnosti jde pouze o zdánlivý protiklad, neboť ochrana soukromých zájmů může být zároveň ochranou veřejných zájmů. Ochrana dodržování těchto zásad je adresována jak veřejnosti jako celku na i jedincům a jejich soukromým zájmům.

3.5.2. ŽALOBY VE VEŘEJNÉM ZÁJMU

Právní úprava žaloby ve veřejném zájmu je upravena s § 66 v zákoně 4. 150(2002 Sb., Soudní řád správní. Tento zákon uvádí, že „*Za podmínek určených zákony upravujícími řízení před správními orgány, může žalobu podat ten správní orgán, o němž to takový zákon stanoví.*”⁵⁷ Dále tento zákon stanovuje, že žalobu může podat nejvyšší státní zástupce, veřejný ochránce práv, ale také ten, komu tuto možnost výslovně dává zvláštní zákon či mezinárodní smlouva, jež je součástí právního řádu ČR, a to v případě, kdy k podání žaloby shledá závažný veřejný zájem. Dále je v soudním řádu správním stanoveno, že je žaloba nepřipustná, pokud v ní byly uplatňované právní důvody v téže věci již v jiné žalobě, která byla soudem zamítnuta. A také je nepřipustná, pokud již žalobu v téže věci podal ze stejných právních důvodů někdo jiný.

⁵⁶ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

⁵⁷ §66, Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní

Konkrétní definice žaloby ve veřejném zájmu neexistuje, ale můžeme se pokusit ji definovat na základě znaků, jež jsou pro ni charakteristické. Důvody k žalobě mohou být:

- a) Ochrana veřejného zájmu, jež je potřeba před něčím, co není zákonně upřesněno.
- b) Ochrana veřejného zájmu, jež je právní normou vymezen, kdy došlo k rozporu s touto právní normou.
- c) Ochrana soukromých práv navrhovatele, kdy je současně ochraňován i veřejný zájem.

3.5.3. SOUDNÍ OCHRANA VEŘEJNÉHO ZÁJMU

I skrze fakt, že český právní řád nedefinuje, jak jsme si již řekli, pojem veřejný zájem, tak je v jednotlivých ustanoveních zjevný rozdíl mezi veřejným a individuální právem. Tato skutečnost vyplývá z primárního rozdělení na soukromé a veřejné právo. Vzhledem k tomu, že při konfliktech veřejného zájmu se na tyto konflikty pohlíží jako na zásahy do jedincových práv a svobod uplatňuje se v těchto případech soudní ochrana individuálních zájmů, kdy jsou tyto zájmy ohrožovány ze strany státu a jeho orgánů, ať již v samostatné, tak i v přenesené působnosti.

Ačkoliv dříve neexistovala možnost této soudní ochrany, dnes se na ni klady důraz a mnohem větší požadavky, jak uvádí Hertzová.⁵⁸ Soudní ochranu veřejného zájmu můžete tedy považovat za zcela nový fenomén. Dokonce v českém právním literární prostředí můžeme nalézt definici soudní ochrany veřejného zájmu. Tato definice se vyskytuje v díle S. Pazderky Ochrana veřejného zájmu ve správním soudnictví, kde uvádí, že hlavním znakem takové žaloby je dožadování se „*přezkoumání rozhodnutí správního úřadu z důvodu nezákonnosti*”⁵⁹ S touto definicí však nesouhlasí Pavel Franc, který ji považuje za omezenou, neboť se týká pouze veřejného práva a správního soudnictví a uvádí, že žaloby ve veřejném zájmu mohou podávat i soukromé osoby. Ve svém díle uvádí, že hlavním

⁵⁸Hertzová, Noreena: Plíživý převrat – globální kapitalismus a smrt demokracie, Dokořán, Praha 2003, ISBN 8086569462

⁵⁹ Pazderka, S.: Ochrana veřejného zájmu ve správním soudnictví, in: Právní rozhledy, č.10, str.475 a následující, 2001

znakem žalob ve veřejném zájmu je aktivní procesní legitimace založená na důvodu, jež se nedotýká pouze zásahu do subjektivních práv žalobce.⁶⁰

Možnost aktivní žalobní legitimace je do právní řádu ČR začleněna díky správnímu soudnictví, kdy byla začleněna nejspíše z důvodu, že si zákonodárci uvědomili, že v rámci této ochrany nebyla veřejná správa a její orgány efektivní. Při vnitřní kontrole byly kontrolní mechanismy pro tuto problematiku nedostatečné. Došlo tedy k zavedení aktivní procesní legitimace, jako vnějšího kontrolního prvku veřejné správy, což se zdá efektivnější.

Ve správním soudnictví se můžeme domáhat narušení našich práv, což je zcela jasné, ale mimo to správní soudnictví napomáhá i k bližšímu pochopení pojmu a jeho aplikaci. Mimo toho, že pro nalezení významu pro neurčitý právní pojem, kterým je veřejný zájem je potřeba vlastního uvážení a jistá míra volnosti interpretačních orgánů je pro toto určení i zásadní rozhodovací praxe soudů. Pro účely analyzování pojmu veřejný zájem jsou podstatné následující judikáty:

- Nález Ústavního soudu ČR ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94
- Nález Ústavního soudu ČR ze dne 28. 6. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 24/04
- Nález Ústavního soudu ČR ze dne 17. 3. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 24/08
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 23. 10. 2003, sp. zn. 2 As 11/2003-164
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 24. 3. 2005, sp. zn. 5 As 11/2003-66

Nález Ústavního soudu ČR ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94 se zabývá tím, že je potřebné zvážit veškeré protichůdné zájmy. Uvádí, že v konkrétních případech je podstatné zvažovat 3 kritéria a to kritérium vhodnosti, potřebnosti a závažnosti. Kritérium vhodnosti je posuzuje na základě toho, zda konkrétním rozhodnutí nebo úkonem bude naplněním veřejného zájmu dosaženo tížených cílů. To, aby veřejný zájem a případné omezení soukromých zájmů složilo k naplnění cílů je nejdůležitějším kritériem při celém posuzování. Kritérium potřebnosti slouží k tomu, aby se posoudilo, zda není možní cílů

⁶⁰ Franc, Pavel: Soudní ochrana veřejného zájmu, PILA, Brno 2004

dosáhnout jiný způsobem a zda je potřeba při jejich dosažení prosazovat veřejný zájem. Kritérium závažnosti stanovuje, že je třeba zvážit, veškeré dopady, které by nastaly v souvislosti s uplatňováním cílů a je potřeba brát ohledy na posuzování závažnosti kolidujících veřejných zájmů.⁶¹

Nález Ústavního soudu ČR ze dne 28. 6. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 24/04 se týká prokazování veřejného zájmu a jeho převahy nad soukromými zájmy. Konkrétně se týká urychlení realizace stavby, na jejímž dokončení je veřejný zájem. V tomto nálezu je o napadení §3s zákona č. 114(1995 Sb., o vnitrozemské stavbě, ve znění pozdějších předpisů (Dále jen zákon o vnitrozemské plavbě). Šlo o to , že ustanovení zákona o vnitrozemské plavbě explicitně uvádělo, že rozvoj a modernizace vodní cesty vymezené vodním tokem Labe od říčního km 129,1 (Pardubice), na státní hranici se Spolkovou republikou Německo a vodním tokem Vltava od říčního km 91,5 (Třebenice) včetně plavebního kanálu Vraňany – Hořín po soutok s vodním tokem Labe včetně vyústí části vodního toku Berounky po přístav Radotín, je ve veřejném zájmu. Ústavní soud došel k závěru, že ustanovení je v rozporu s principem právního státu, konkrétně s principem dělby moci. Tímto nálezem ÚS dává opětovně důraz na to, že zjištění veřejného zájmu je pravomocí moci výkonné, prostřednictvím správního řízení. Dne 29.8.2005 bylo ustanovení §3a zákona o vnitrozemské plavbě ÚS zrušeno. ⁶²

Nález Ústavního soudu ČR ze dne 17. 3. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 24/08 má obdobné závěry jako výše zmíněný nález Ústavního soudu ČR ze dne 28. 6. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 24/04. Tento nález se týká zákona č. 544/2005 Sb., o výstavbě vzletové a přistávací dráhy 06R - 24 L letiště Praha Ruzyně (dále jen zákon o letišti Praha Ruzyně). ÚS ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 24/08 nenalezl důvody k odchylu, takže byl dne 11:5:2009 z důvodu protiústavního celý zákon o letišti Praha Ruzyně zrušen. ⁶³

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 23. 10. 2003, sp. zn. 2 As 11/2003-164 stanovuje, že veřejný zájem, jako neurčitý právní pojem nemůže být v

⁶¹ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94

⁶² Nález Ústavního soudu ČR ze dne 28. 6. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 24/04

⁶³ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 17. 3. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 24/08

rozporu s jakýmkoliv platným právním předpisem, z čehož logicky vyplývá, že takové zájmy lze označit jako veřejnosti prospěšné a můžeme je považovat jako zájmy společnosti jako seskupení.⁶⁴

Jak bylo již v této práci zmíněno, veřejný zájem úzce souvisí se správním uvážením, nejedná se avšak o totéž. Toto odlišení je zakotveno v rozsudku Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 24. 3. 2005, sp. zn. 5 As 11/2003-66. V tomto rozsudku je stanoveno, že je zásadní rozdíl při interpretaci těchto pojmů. Mezitím co při interpretaci neurčitých právních pojmů se směřuje uvážení na konkrétní věc a její hodnocení, tak u správního uvážení je úvaha směřována na způsob a rozsah aplikace právního následku. Tento rozsudek se konkrétní opírá o danou problematiku, jež souvisí s omezování vlastnických práv, institutem vyvlastnění. Závěrem z toho vyplývá, že veřejný zájem je potřeba chápat jako prospěšnost veřejnosti a že do vlastnických práv se možné zasahovat pouze na základě zájmu státu a jeho institucí.

⁶⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 23. 10. 2003, sp. zn. 2 As 11/2003-164

3.6. VEŘEJNÝ ZÁJEM VE VEŘEJNÉ POLITICE

Pojem veřejný zájem úzce souvisí s pojmy veřejný sektor a veřejná politika, protože díky těmto sférám je možná jeho existence. Narozdíl od veřejného zájmu je možné ostatní pojmy se souslovím veřejný jasně vymežit. Za veřejnou politiku můžeme považovat veškeré aktivity či rozhodnutí vlády a jiných aktérů veřejné správy, která ovlivňují život společnosti. Jedinci se na uplatňování veřejného zájmu a veřejné politiky podílejí prostřednictvím veřejných voleb, kdy volí své zástupce na základě sympatií a podobnosti smýšlení v řešení veřejných otázek.

Veřejný sektor je v řízení veřejnou správou a financován z veřejných rozpočtů. Rozhoduje se v něm veřejnou formou a mimo to podléhá i veřejné kontrole. Ve veřejném sektoru dochází k nabízení veřejných služeb, kterými se uspokojují společenské a jedincovi individuální potřeby, což je předmětem plnění veřejného zájmu.⁶⁵ Po kvantu užití pojmu veřejný jsem se rozhodla shrnout vztah veřejného sektoru a veřejného zájmu do těchto následujících bodů:

- Veřejný zájem se prolíná i do jiných oblastí, než pouze do veřejného sektoru.
- Veřejný sektor by nemohl existovat bez soukromého sektoru.
- Veřejný a soukromý zájem se vzájemně neomezují, ale prolínají se.

Jak již bylo zmíněno, na veřejnou politiku je veřejný zájem úzce vázán. Tyto odvětví politik jsou předmětem veřejného zájmu:

- oblast politiky veřejné správy
- politika justice
- politika obrany státu
- politika bezpečnosti občanů
- zdravotní politika
- školská politika
- kulturní politika

⁶⁵ MALÝ, Ivan. Problémy definování a prosazování veřejného zájmu. Sborník referátů z teoretického semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie ESF MU v Brně ve spolupráci s Asociací veřejné ekonomie. Brno: Masarykova univerzita, 1999. Str. 32-33

- politika sociálních služeb
- politika pro vědu a výzkum
- masmediální politika
- informační politika
- energetická politika
- dopravní politika
- politika vodního hospodářství
- politika spojová
- telekomunikační politika
- zemědělská politika
- politika bydlení
- politika zaměstnanosti
- politika sociálního zabezpečení
- politika životního prostředí⁶⁶

Z výše zmíněného je patrné, že veřejný zájem úzce souvisí s veřejným sektorem a veřejnou politikou, vzájemně spolu působí, ovlivňují se a směřují ke společným cílům, veřejnému blahu.

⁶⁶ MALÝ, Ivan. Problémy definování a prosazování veřejného zájmu. Sborník referátů z teoretického semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie ESF MU v Brně ve spolupráci s Asociací veřejné ekonomie. Brno: Masarykova univerzita, 1999. Str. 32

3.7.ROZHODOVACÍ PROCES VE VEŘEJNÉ POLITICE

Na území veřejné politiky se při rozhodovacím procesu dbá, aby jím bylo dosaženo přijetí veřejného zájmu. Rozhodování ve veřejné politice je podstatnou částí řídicích procesů ve společnosti. Samotný rozhodovací proces můžeme rozdělit do několika stádií:

1. Stádium Současný stav = výchozí situace
2. Stádium Definování daného problému
3. Stádium Určení variant k dosažení cílů
4. Stádium Zhodnocení variant
5. Stádium Výběr jedné z variant
6. Stádium Provedení rozhodnutí
7. Stádium Kontrola

Výchozí situace je důležitým bodem celého rozhodujícího procesu. Jde o současný stav, jež je potřeba zhodnotit, mluvíme tedy o definici problému. Důležitá je i situace rozhodujícího subjektu v daný čas, hodnotí se jeho rozhodovací činnost, pravomocná vybavenost, působnost, organizační struktura a další okolní vlivy. Ve druhém stádiu se rozhodující subjekt snaží definovat daný problém. Tento krok je důležitý k správnému určení variant řešení, což je třetím stádiem. V tomto dalším, třetím stádiu se určují různé varianty, kterými je možné dosáhnout tížených cílů a v dalším kroku, ve čtvrtém stádiu se z těchto variant vybere ta nejvhodnější. Vybraná varianta se v následujících stádiích začne aplikovat a následně je třeba ji kontrolovat, zda je aplikována vyžadovaným způsobem a zda její aplikací nastaly požadované cíle.⁶⁷ Při tomto rozhodování jsou známy jisté principy, kterých se musíme držet a které jsou potřebné pro přijetí rozhodnutí. Mluvíme o principech:

- dobrovolnosti
- práva volby
- jednomyslnosti
- respektu k rozhodování
- vynutitelnosti rozhodování

⁶⁷ [online] Dostupné z: https://is.slu.cz/el/opf/zima2020/EVSNKTVS/um9._ROZHODOVANI_VE_VEREJNE_SPRAVE.pdf?kod=KLJAGJ15;lang=en

3.8. KONKRÉTNÍ PŘÍKLADY VEŘEJNÉHO ZÁJMU

Jak již bylo v této diplomové práci zmíněno, tak nalezení předmětu veřejného zájmu souvisí s jeho neexistujícím zakotvením v právním řádu ČR, proto je výklad tohoto pojmu v kompetencích veřejné správy. Vzhledem k tomu, že mluvíme o pojmu, jež je proměnný a dynamický, tak na něho pohlížíme skrze veškeré subjekty, kterých se veřejný zájem dotýká. Při tomto procesu bereme ohledy na všechny, jež by mohli býti nápomocni k nalezení řešení, ať se jich daná problematika týká přímo, či nepřímo. Z toho vyplývá, že se neohlížíme pouze na vlastníky, kterých se daný problém dotýká, ale pohlížíme také na různé odborníky, znalce a jiné subjekty. Díky tomuto náhledu přispíváme k řádné klasifikaci problému a k nalezení nejlepšího řešení.

V praxi se často stává to, že proti sobě zároveň stojí více veřejných zájmů. V těchto případech musíme dojít k závěru, který veřejný zájem je nejdůležitější prosadit a který bude mít nejmenší dopady a nejméně omezí dotčené subjekty. Také se setkáváme s tím, že dojde ke kolizi veřejného a soukromého zájmu, v těchto případech bývá povětšinou veřejný zájem nadřazen tomu soukromému a bývá prosazen. Ve všech případech se pokouší orgány veřejné správy dosáhnout harmonie mezi kolizními zájmy. Nejdůležitější je, aby byl veřejný zájem uspokojen, ať už jeho prosazením a nebo nalezením náhradního a přijatelného řešení. Na závěr a pro lepší pochopení dané problematiky jsem se rozhodla zmínit některé oblasti, ve kterých se veřejný zájem vyskytuje. Oblasti, kde se veřejný zájem vyskytuje mohou být:

- Ochrana přírody a životního prostředí,
- ochrana na úseku památkové péče,
- péče o staré, postižené a jinak znevýhodněné osoby,
- údržba pozemních komunikací,
- údržba veřejných prostranství,
- údržba objektů, jež slouží veřejnosti,
- omezení nezaměstnanosti,
- omezení protekce,
- poskytnutí bezúplatného vzdělání,
- řešení drogové problematiky,

- nabídka volno časových aktivit,
- zajištění bezpečnosti veřejnosti,
- ochrana zdraví,
- ochrana majetku,
- omezení střetu zájmů,
- omezení poskytování a přijímání úplatků,
- zajištění zdravotní pohotovosti,
- dodržování a případné vynucování klidného soužití,
- udržení míru a případného smíru,
- stavba bytových jednotek,
- výstavba inženýrských sítí,
- výstavba parkovacích míst,
- výstavba přehrad,
- výstavba elektráren,
- výsadba zeleně,
- zkvalitnění obchodní sítě a zásobování veřejnosti,
- a jiné.⁶⁸

⁶⁸ MALÝ, Ivan. Problémy definování a prosazování veřejného zájmu. *Sborník referátů z teoretického semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie ESF MU v Brně ve spolupráci s Asociací veřejné ekonomie*. Brno: Masarykova univerzita, 1999, s.106-107

4. MĚSTO PŘEŠTICE A VEŘEJNÝ ZÁJEM

4.1. MĚSTO PŘEŠTICE

Přeštice jsou město ležící v Plzeňském kraji. Nachází se 20 km jihozápadně od krajského města, Plzně. K 1.1. 2019 žije v obci 7 114 obyvatel. Obec leží na významné silniční dopravní tepně, která spojuje krajské město Plzeň a město Klatovy, jež jsou vstupní branou Šumavy. Městem prochází železniční trať pojící Plzeň a Železnou Rudu, dále pokračuje do Bavorska. Tato železniční trať jednoznačně napomáhá k místnímu rozvoji. Přešticemi protéká řeka Úhlava, která je zdrojem pitné vody. Blízké i vzdálenější okolí města má venkovský charakter s líbivou přírodou a řadou historických památek. Přeštice jsou moderním centrem mikroregionu Přešticka. „*Mikroregion Přešticko je dobrovolný svazek obcí, který byl založen na základě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, dne 11.12.2001. Svazek sdružuje obce a města: Přeštice, Bolkov, Buková, Dolní Lukavice, Horní Lukavice, Horšice, Chlumčany, Kbel, Lužany, Nezdice, Oplot, Otěšice, Příchovice, Ptenín, Radkovice, Roupov, Řeňče, Skašov, Soběkury, Týniště, Vlčí.*”⁶⁹ Nabízí bohatou 74 obchodní síť a poskytuje rozvinuté centrum služeb, které uspokojí rozmanité potřeby obyvatel i návštěvníků. První písemná zmínka o Přešticích je z roku 1226.⁷⁰

Zastupitelstvo města Přeštice prosazuje veřejný zájem vždy řádným způsobem. V současné době jsou uspokojovány zájmy veřejnosti zejména výstavbou obchvatu, který zmenší provoz přes obec. Mimo to se ale připravují i jiné projekty. O jednom vybraném Vás budu dopodrobna informovat v následujících kapitolách. Konkrétně se jedná o prezentaci možností budoucího využití bývalého hospodářského objektu na Pohořku.

⁶⁹ Úvod - Oficiální stránky Mikroregionu Přešticko. Úvod - Oficiální stránky Mikroregionu Přešticko [online]. Copyright 2022.

⁷⁰ Převzato z: KOMOROUSOVÁ E., Příspěvkové organizace. Plzeň, 2020. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Vedoucí práce JUDr. Tomáš LOUDA, CSc.

4.1.1. VYUŽITÍ BÝVALÉHO HOSPODÁŘSKÉHO OBJEKTU

Jedním ze současných veřejných problémů města Přeštice je nevyužitý bývalý hospodářský objekt, který se nachází na sousedním pozemku dominanty města Chrámu Nanebevzetí Panny Marie. V tomto případě začalo město podnikat jisté kroky k uspokojení potřeb veřejnosti a proto si myslím, že by mohlo býti zajímavé zde tento projekt zmínit.

Město Přeštice se ve spolupráce s ČVUT rozhodlo zpracovat několik návrhů na využití bývalého zemědělského objektu, který byl ve vlastnictví zemědělského družstva Kbel a který před lety zakoupilo město Přeštice se záměrem vybudovat zde domov pro seniory. *„Nápad to byl sice dobrý, ale ukázalo se, že provozování takového zařízení je velice nákladné. Též by potřebovalo každý rok pětimilionovou dotaci. Stejně tak optimální využití kapacity by znamenalo, že by většina lidí zde ubytovaných nebyla z Přeštic, ale z blízkého okolí. Za této situace rozhodlo zastupitelstvo města o tom, že bude hledat další možnosti, jak areál využít.“* uvedl starosta města Přeštice Karel Naxera v informačním videu, jež bylo zveřejněno na YouTube kanále města Přeštice. Slíbil, že při hledání náhradní varianty využití budou mít na paměti, že se objekt nachází v předpolí symbolu města Přeštic, Chrámu Nanebevzetí Panny Marie. Město Přeštice si uvědomuje výjimečnosti tohoto místa a proto se rozhodlo konat s rozmyslem a nic neuspěchat. Na svém YouTube kanále představuje video-seriál s návrhy studentů Fakulty architektury Českého učení technického, kteří pod vedení profesora Ing. arch. Zdeňka Fránka a Mgr. Josefa Čančíka zpracovali volným způsobem budoucí možné využití těchto prostor. Tyto nápady jsou vnímány jako inspirace a podněty k veřejné debatě na toto téma. Ačkoliv se jedná o detailně zpracované návrhy na využití, není cílem tohoto miniseriálu přijít na konečné řešení využití. Tento seriál se natáčel při prezentacích, které probíhali v budově Kulturního a komunitního centra v Přešticích a jak jsem již zmínila jsou veřejně přístupné na YouTube kanále města Přeštice. Položila jsem představitelům města otázku, kdy by bylo možné začít některou z variant prezentovat, na což mi bylo odpovězeno, že prozatím se nic nechystá a bavíme se prozatím o polemizování, jak objekt využít. Vzhledem k tomu, že je tedy zbytečné pokládat zastupitelstvu další otázky a snažit se získat odpovědi, které prozatím neexistují jsem se rozhodla s návrhy studentů ČVUT pracovat dle svého a jednotlivě je rozebrat a na závěr se přiklonit k variantě, která se mi bude subjektivně

nejvíce zamlouvat. Tuto problematiku využití bývalého hospodářského objektu jsem se rozhodla zahrnout do výzkumu, jež jsem prováděla prostřednictvím dotazníkového šetření. Tímto dotazníkem jsem se snažila zjistit, jakým způsobem by využili objekt obyvatelé Přeštic a zda se vůbec doslechli o tom, že internetem kolují návrhy na jeho využití.

Obrázek č.1: Letecký snímek bývalého hospodářského objektu

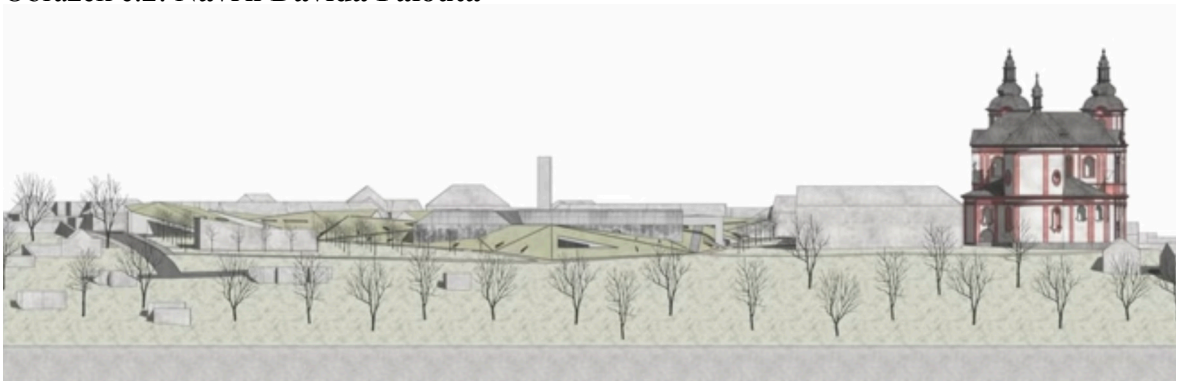
Zdroj: mapy.cz

Na YouTube kanále města Přeštic je prezentováno 11 návrhů na budoucí využití a my si je v následujících kapitolách stručně shrneme.

4.1.1.1. Prezentace využití areálu na Pohořku 1

Prvním návrhem na využití bývalého areálu na Pohořku je návrh Davida Falouta, který navrhuje, aby se z místa udělal památník a muzeum. Tohle řešení je v praxi neproveditelné, neboť se jedná o velmi radikální řešení, kdy by muselo dojít k odstranění stávajících bytových jednotek, kdy na místě by zůstala pouze smuteční síň a původní stáje. Navržená topografická architektura vychází z významných bodů osvobození na mapě ČR, kdy tato místa označují oblasti, kde padli američtí vojáci. Objekt pracuje s původními stájemi, kde zároveň tvoří i artefakt a utváří klidné místo v prostoru. Samotné muzeum je v části, kde se nachází stávající budovy a před tímto muzeem Falout navrhuje postavit domy pro účely města a muzeum. Například jako ubytování pro studenty, kteří navštíví muzeum za studijními účely. Muzeum má mít dvě úrovně. První úroveň je ta z Hlávkovy ulice a druhá je z pohledu od chrámu. Celý návrh pracuje s topografickými prvky. Na vrchní části navrhl památník, po kterém se mohou lidé pohybovat a číst si zajímavosti o osvobození. Muzeum se nachází ve spodní části návrhu. Kromě muzea a ubytování se v pravé části nachází městská knihovna a navazující funkce muzea jako bistro a obchod.

Obrázek č.2: **Návrh Davida Falouta**

Zdroj: YouTube kanál města Přeštice

Z mého pohledu se jedná o zajímavý návrh, který působí velmi originálním a uměleckým dojmem s důrazem na zachování tradičních hodnot Přeštic, ale do praxe je těžko proveditelný a to z několika důvodů. Hlavní důvod k nemožnosti provedení spatřuji v odstranění bytových jednotek, neboť už teď je v Přešticích nedostatek prostor k bydlení a dalším důvodem pro zbytečnost provedení vnímám v přítomnosti Domu historie Přešticka, který se nachází 150m vzdušnou čarou od tohoto místa.

4.1.1.2. Prezentace využití areálu na Pohořku 2

Druhým návrhem na využití bývalého areálu na Pohořku je návrh Matouše Pluhaře a Ondřeje Pecháčka. Ti navrhují ihned několik změn. Navrhují vybudovat bytový komplex s nebytovým patrem pro služby. Jejich cílem je vytvořit 3 různé atmosféry místa. První atmosférou místa je vysazení zeleně mezi chodníkem a silnicí. Dalším cílem je utvořit majestátní prostor před kostelem s památníky a posledním cílem je propojit kostel a hřbitov, protože jedinou spojovací cestou je ta u hlavní silnice. Mimo naplnění těchto cílů se zabývají především výstavbou bytových jednotek.

Obrázek č.3: Návrh Matouše Pluhaře

Zdroj: YouTube kanál města Přeštice

Obrázek č.4.: Návrh Ondřeje Pecháčka

Zdroj: YouTube kanál města Přeštice

Dle mého názoru je výborný nápad podpořit atmosféru místa, ať již vytvořením nové cesty k hřbitovu, tak výsadbou zeleně u hlavní silnice, ale nemyslím si, že je ideálním využitím tohoto místa výstavba bytových komplexů. Sice je v Přešticích nedostatek bytových jednotek, ale tohle místo by bylo ideálnější pro ukojení zájmu veřejnosti, nikoli jednotlivců.

4.1.1.3. Prezentace využití areálu na Pohořku 3

Třetím návrhem na využití bývalého areálu na Pohořku je návrh Jana Marka. Jan Marek navrhuje, aby se na místě bývalého hospodářského objektu postavilo Kulturní centrum Jana Jakuba Ryby. Toto centrum by mělo být pojmenováno po významném přeštickém rodákovi Janu Jakubu Rybovy, který byl hudebním skladatelem, proto je pojmenování po něm pro kulturní dům více než vhodné. Uvědomuje si, že po dostavbě obchvatu se Přeštice stanou klidným místem a proto bude možné u hlavní silnice vybudovat další parkovací pruhy a toto místo se stane klidným a příjemným městským prostorem. Dále uvádí, že je podstatné zpřístupnit a zvelebit farské zahrady, aby se stal kostel obchozím a navrhuje dostavbu současných bytovek do lichotivějšího tvaru. Vzhledem k tomu, že se jedná o jedno z nejatraktivnějších míst, tak by bylo vhodné jej využít a učinit z něj místo, kde se budou lidé často setkávat. Toto místo se pyšní krásným výhledem na kostel a do přírody. Navrhuje vystavět kulturní dům s parkovacími garážemi, několika sály, zázemím a coworkingovým centrem.

Obrázek č.5: Návrh Jana Marka

Zdroj: Youtube kanál města Přeštice

Dle mého je tento návrh jedním z nejlepších, neboť kulturní zázemí je v Přešticích nedostatečné a proto by se městu tyto nové prostory hodily. Navíc se mi tento návrh zdá dostatečně majestátný a hodný tohoto místa.

4.1.1.4. Prezentace využití areálu na Pohořku 4

Čtvrtým návrhem na využití bývalého areálu na Pohořku je návrh Anny Ladmanové. Anna Ladmanová se soustředí na prostor, kde se nachází bytová zařízení vedle areálu na pohořku a tím navazuje na kolegu Jana Marka a nabízí se tady možnost jejich návrhy propojit a vybudovat současně. Ladmanová pracuje s tím, že by vyplnila prázdný prostor mezi bytovými jednotkami a vytvořila tím pohlednější a líbivějším prostor pro bydlení. Navrhuje dostavit další bytový komplex do písmena U, který by prostor zcela změnil. Domnívá se, že jsou bytovky náhodně umístěné a že je potřeba tento prostor zaplnit. Do tohoto bytového komplexu začlenila i kryté garáže a malebnou zahrádku pro obyvatele. Interiér je zajímavý, neboť chodby jsou zaoblené právě kvůli tvaru stavby do písmena U.

Obrázek č. 6: Návrh Anna Ladmanové

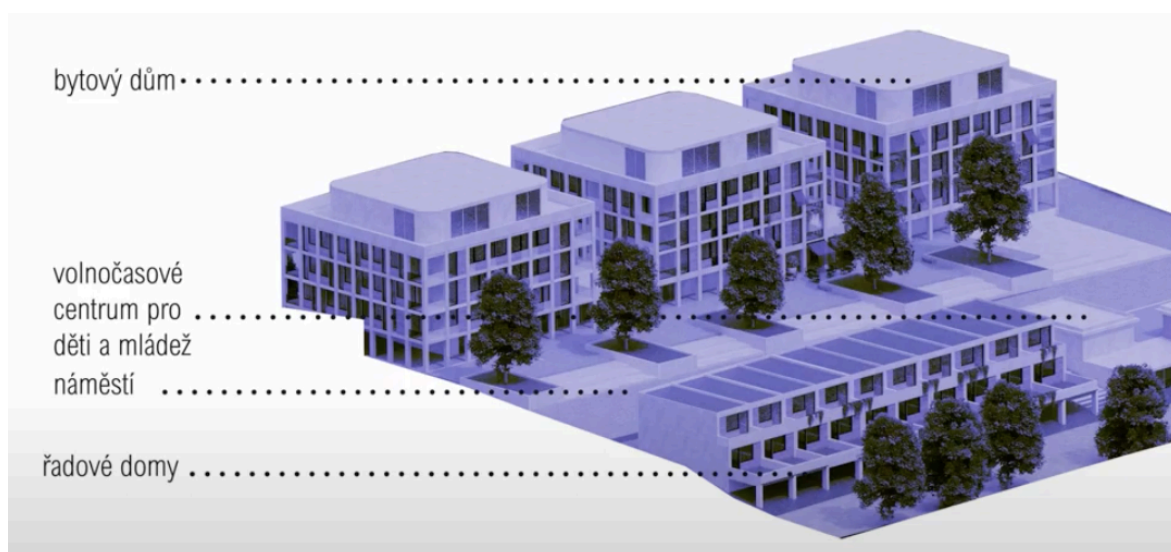
Zdroj: YouTube kanál města Přeštice

Oceňuji, že se Anna Ladmanová odváží zpracovat jiný prostor, než byl původně požadován a líbí se mi, jak na sebe navazuje její návrh a návrh jejího kolegy Jana Marka. Myslím, že výstavba dle Anny Ladmanové by krásně doplnila prázdný prostor a utvořila malebném bydlení na začátku Přeštic.

4.1.1.5. Presentace využití areálu na Pohořku 5

Pátým návrhem na využití bývalého areálu na Pohořku je návrh Michaila Nužnyje. Jeho návrh se zaměřuje na vytvoření rezidenční čtvrti v Přešticích. V jeho návrhu je potřeba zbourat bývalý hospodářský objekt s Přeštickými prasaty, konírnu a garáže. Snaží se o vytvoření uliční linie u hlavní silnice a mezi kostelem a hřbitovem. Navrhuje vytvoření bytových domů, která budou mít 3 poschodí. Tyto bytové domy budou zahrnovat centrum pro děti a mládež, malé náměstí a řadové domy. Řadové domy navrhuje postavit na jižním svahu s výhledem do krajiny.

Obrázek č. 7: Návrh Michaila Nužnyje

Zdroj: YouTube kanál města Přeštice

Jak jsem již zmiňovala v případě návrhů Matouše Pluhaře a Ondřeje Pecháčka, tak je sice v Přešticích nedostatek bytových jednotek, ale tohle místo by se mělo využít pro ukojení zájmů veřejnosti, nikoli jednotlivců.

4.1.1.6. Presentace využití areálu na Pohořku 6

Šestým návrhem na využití bývalého areálu na Pohořku je návrh Anny Schickerové. Anna Schickerová navrhuje na tomto místě vytvořit Agoru. Agora je antický pojem pro náměstí a shromadiště lidí. Schickerová pracovala s tím, jak agoru začlenit do prostoru. Vzhledem k tomu, že kostel a bytové domy mají mezi sebou velký kontrast, tak se je agorou snaží propojit. Vzhledem k tomu, že agora je uzavřeným prostorem, tak se rozhodla prostor zastřešit zelení. Do této výstavby začlenila několik objektů, konkrétně promítací sál, venkovní kino, galerii, restaurace, kavárnu, místní řeznictví a ve vnější části chce vybudovat venkovní divadlo, sezónní trhy, volno časové aktivity a pochozí „nekonečnou“ střechu, na jejímž konci vznikne rozhledna, která v Přešticích schází.

Obrázek č.8: Návrh Anny Schickerové

Zdroj: YouTube kanál města Přeštice

Tento návrh se mi zdá jako jeden z nejvhodnějších kandidátů neboť krásně propojuje místa a nechává vyznít dominantu Chrámu Nanebevzetí Panny Marie. Zhotovením tohoto návrhu by vznikl příjemný prostor pro volno časové aktivity a trávení času s přáteli.

4.1.1.7. Prezentace využití areálu na Pohořku 7

Sedmým návrhem na využití bývalého areálu na Pohořku je návrh Štěpána Rozsívala. Štěpán Rozsíval navrhuje, aby zde byl vystaven Dům do nebe. Rozsíval uvádí, že dům vypráví jisté příběhy a vede do nebe. Snaží se vytvořit duchovní místo zaměřené na křesťanskou část světa. Navrhl objekt, který vytváří sochu a vytváří uzavřený mikrosvět plný klidu. Prostředí celé uzavřel do sebe a propojil skrze něj osou vstup od hřbitova do kostela. Navržený prostor pracuje s krásnými výhledy a na střeše stavby je osázená zahrada s krásným výhledem. Stvořil místo, které bude poskytovat prostor pro duchovní úvahy.

Obrázek č. 9: Návrh Štěpána Rozsívala

Zdroj: YouTube kanál města Přeštice

Přestože si myslím, že je návrh nádherný a velkolepý, tak si nemyslím, že je vhodným pro naše město. V našem městě by takto duchovní místo nemělo tak širokého využití a bylo by užíváno za jiným záměrem s čímž si myslím, že by se nemuselo souhlasit a vznikly by pře.

4.1.1.8. Prezentace využití areálu na Pohořku 8

Osmým návrhem na využití bývalého areálu na Pohořku je návrh Sonji Lukešové. Sonja Lukešová navrhuje, aby zde byla vystavěna obytná čtvrť. Již na prvotní exkurzi si povšimla několika nedostatků, které chtěla odstranit. Chce obnovit výhled na kostel a nezakrývat jej a také chce upravit pohled od hlavní silnice. Proto se rozhodla zbourat celý areál, včetně sochy vepře a garáží. Chce zde vybudovat bytové jednotky v řadě a z bývalé konírny vytvořit kavárnu s komunitním centrem a dostavět venkovní prostory pro nejrůznější akce. Vchody do těchto objektů navrhuje udělat prosklené, aby se zachovala transparentnost a z komunitního centra chce poskytnout krásné výhledy. Za bytovými jednotkami chce vybudovat poklidné nábřeží pro komunitní shromažďování a v přední části u hlavní silnice plánuje rozšířit chodník a vysadit zeleň. Z bytových komplexů plánuje výhledy do malebné přírody.

Obrázek č.10: Návrh Sonji Lukešové

Zdroj: YouTube kanál města Přeštice

4.1.1.9. Prezentace využití areálu na Pohořku 9

Devátým návrhem na využití bývalého areálu na Pohořku je návrh Denise Cheryna. Denis Cheryn navrhuje využít prostor pro výstavbu Kulturního centra, které by bylo částečně zapuštěno do podzemí, aby nezasahovalo do výhledu na barokní chrám. Navrhuje zrekonstruování stodoly, kde by chtěl udělat kavárnu. Navrhuje začlenit spoustu zeleně, aby zastínil a zpříjemnil prostor. Střechu komunitního centra navrhl pochozí se zelení, ze které se budou nabízet malebné výhledy na chrám a okolí. Mimo to by mohla tato střecha sloužit jako jeviště pro kulturní akce. V prvním podlaží navrhuje vytvořit hlavní sál s kapacitou více než 350 lidí, podzemní parkovací plochy, zázemí a šatny. V dalším podlaží navrhl halu s pokladnou, galerii s komerčními prostory a dětskou knihovnou. Na veřejných prostorách umístil stánky. V dalším poschodí se nachází administrativní prostory a malá klubovna. V dalším patře se nachází malý sál s výhledem do přírody a vchodem na pochozí střechu a v posledním patře je technické zabezpečení.

Obrázek č.11: Návrh Denise Cheryna

Zdroj: YouTube kanál města Přeštice

Dle mého, jak jsem již zmínila je výstavba kulturního centra jedním z nejlepších variant, neboť kulturní zázemí je v Přešticích nedostatečné a proto by se městu tyto nové prostory hodily. Ale musím podotknout, že předchozí návrh kulturního centra se mi zdál vhodnější pro tyto prostory.

4.1.1.10. Presentace využití areálu na Pohořku 10

Desátým návrhem na využití bývalého areálu na Pohořku je návrh Vitudanishy Dary. Dara navrhuje, aby se prostory využily jako kulturní městské zázemí. Vychází především z toho, že chrám je dominantou města a chce jí tímto návrhem podtrhnout, nikoli zastínit, proto se zdá návrh nenápadným. Počítá i s parkovacími místy, garážemi a se zvelebením dvoru. Tento kulturní dům má velký společenský sál s balkony pro 400 návštěvníků. V přízemí se nachází hala se zázemím, dílnami a kanceláři. Sál má posuvné stěny a elevaci hlediště, aby mohl být sál multifunkčním. Mimo to počítá i se zahrnutím kavárny a galerie a balkóny s výhledy do krajiny.

Obrázek č.12: Návrh Vitudanishy Dary

Dostáváme se k dalšímu návrhu, kdy je nabízeno využít tyto prostory pro kulturní využití a musím podotknout, že tato varianta je dle mého uvážení velmi vhodná. Dara pracuje s tím, jak to v praxi v Přešticích na poli kultury funguje a navrhl kulturní dům na míru akcím, které se v Přešticích pořádají. Oceňuji, že zakomponoval elevaci hlediště, aby bylo možné sály užívat jak k divadelním a kinematografickým účelům, tak k uspořádání plesů a jiných akcí.

4.1.1.11. Presentace využití areálu na Pohořku 11

Jedenáctým návrhem na využití bývalého areálu na Pohořku je návrh Barbory Zedníkové. Barbora Zedníková zpracovala projekt řadových domů v Přešticích. Rozhodla se odstranit řadu stávajících budov a přistavit dvě řady domů. Jednu řadu navrhuje postavit u hlavní silnice a druhou řadu na místě stodoly, kde se láme terén. U každého domu počítá se dvěma parkovacími místy v zahradě domu. Fasádu navrhuje nenápadnou, aby nenarušovala okolí a skvěle zapadla. Jedná se o moderní styl bydlení.

Obrázek č. 13: Návrh Barbora Zedníkové

Zdroj: YouTube kanál města Přeštice

Jak jsem již zmiňovala v případě předchozích návrhů, tak je sice v Přešticích nedostatek bytových jednotek, ale tohle místo by se mělo využít pro ukojení zájmů veřejnosti, nikoli jednotlivců.

4.1.1.12. Zhodnocení

Po tom, co jsem si prošla veškeré návrhy studentů ČVUT jsem se neodchýlila od své původní představy o tom, jak by měly být tyto prostory využity. Domnívám se, že si toto místo přímo říká o to, aby zde bylo vystavěno nové kulturní centrum pro město Přeštice a to ihned z několika důvodů. Toto místo se nachází v atraktivní lokalitě, která je velmi reprezentativní. Ideální by bylo zkombinování několika návrhů, neboť každý návrh je zajímavý něčím jiným. Zajímá mě, jak dopadne veřejná diskuze a jak se nakonec zastupitelstvo města rozhodne prostory využít.

Domnívám se, že je škoda, že studenti ČVUT při svých návrzích odstranili sousoší Přeštických prasat, neboť toto sousoší je jednou z dominant Přeštic a každý projíždějící si jej a naše město díky nim pamatuje. Na to si myslím, že by zastupitele měli brát zřetel a buď jej zcela zachovat a nebo vytvořit nové. Domnívám se, že toto sousoší je důležité pro všechny obyvatele Přeštic.

Vzhledem k tomu, že jsou obyvatelé Přeštic vyzváni k veřejné diskuzi jsem se rozhodla začlenit otázky týkající se využití bývalého hospodářského objektu do mého výzkumu k diplomové práci a pokusit se zjistit, jak by tyto prostory občané Přeštic, dle jejich uvážení využili.

5. VÝZKUM

Cílem této práce bylo zjistit všeobecné povědomí obyvatel Přeštic o veřejném zájmu. Snažila jsem se zjistit, zda občané našeho města mají ponětí, co to vlastně veřejný zájem je a co vše do něho patří. Součástí výzkumu budou náhledy občanů na současné obecní problémy a jejich případné řešení. Vzhledem k tomu, že jsem v předešlé části této diplomové práce ve zkratce představila návrhy studentů ČVUT k využití bývalého hospodářského objektu na Pohořku, tak jsem se na ideální způsob využití zeptala i občanů Přeštic. Dále jsem chtěla zjistit preference občanů Přeštic v oblasti prosazování veřejného zájmu a zjistit, které oblasti na našem území mají nedostatky a které nikoli.

CÍLEM PRÁCE BYLO OVĚŘENÍ NÁSLEDUJÍCÍCH HYPOTÉZ:

Hypotéza č.1:

- a) Obyvatelé Přeštic mají omezený přísun informací ohledně připravovaných projektů a v malé míře se angažují, neboť město Přeštice o tom nedostatečně informuje.
- b) Veřejná diskuze o využití bývalého hospodářského objektu není rozšířena do povědomí veřejnosti.

Hypotéza č.2:

- a) Pro občany Přeštic je nejdůležitější výstavba obchvatu, snížení cen bydlení a zvýšení počtu stavebních parcel.
- b) Pro občany Přeštic není podstatné znovuotevření gymnázia, výstavba obchodů a rozvoj průmyslu.

VÝZKUMNÉ METODY:

Data k výzkumu jsem sbírala pomocí elektronických dotazníků, které jsem šířila skrze komunikační sítě s pomocí přátel a známých. V případě kategorie 60+ jsem obcházela respondenty kontaktně, neboť jsem jich měla ve vzorku malý počet a pro účely výzkumu bylo potřebné získat podobný počet respondentů, napříč generacemi.

Účelem dotazníku bylo získání potřebných informací ohledně problematiky veřejného zájmu s cílem vyvrácení, či potvrzení stanovených hypotéz. Dotazník obsahoval otevřené, polootevřené i zavřené otázky.

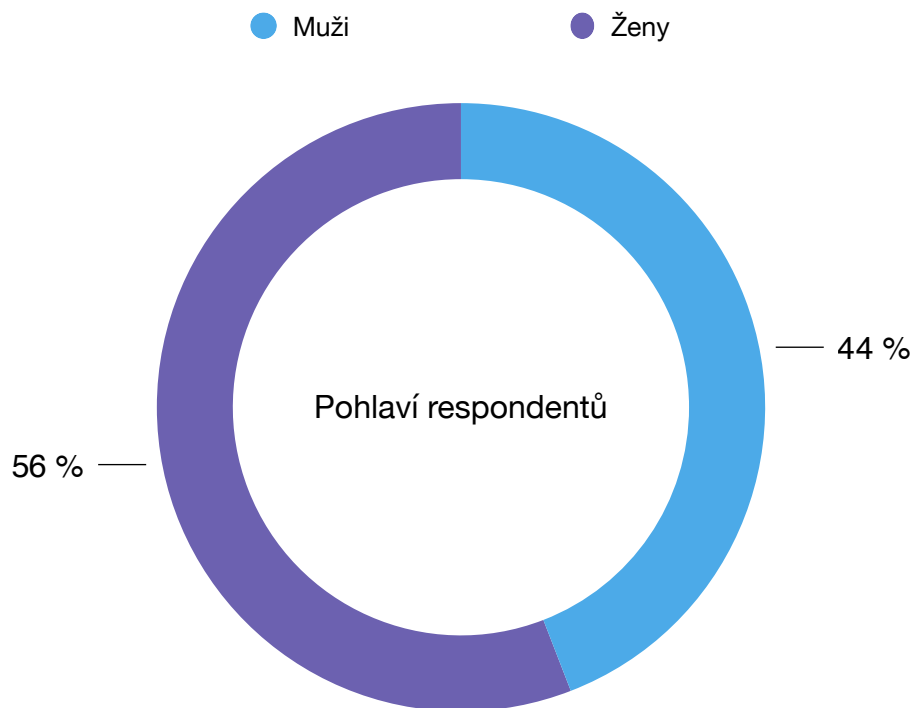
Cílem bylo zformulovat otázky tak, aby v nich byl skrytý úmysl za kterým je pokládám a sestavit je tak, aby jim rozuměl i laik.

5.1. Charakteristika zkoumaného vzorku

5.1.1. Pohlaví respondentů

Dotazník byl zaslán a položen obyvatelům obce Přeštice, kteří v současnosti pobývají na území obce a tak mohou mít přehled o současném dění. Celkem mi dotazník vyplnilo 105 respondentů, ale tři museli být vyřazeni, neboť vyplnili dotazník neúplně. Výsledný zkoumaný vzorek byl 102 respondentů. Snažila jsem se získat vyvážený poměr z hlediska genderového, věkového a z hlediska vzdělání respondentů.

Graf č.1 - Zkoumaný vzorek - pohlaví respondentů

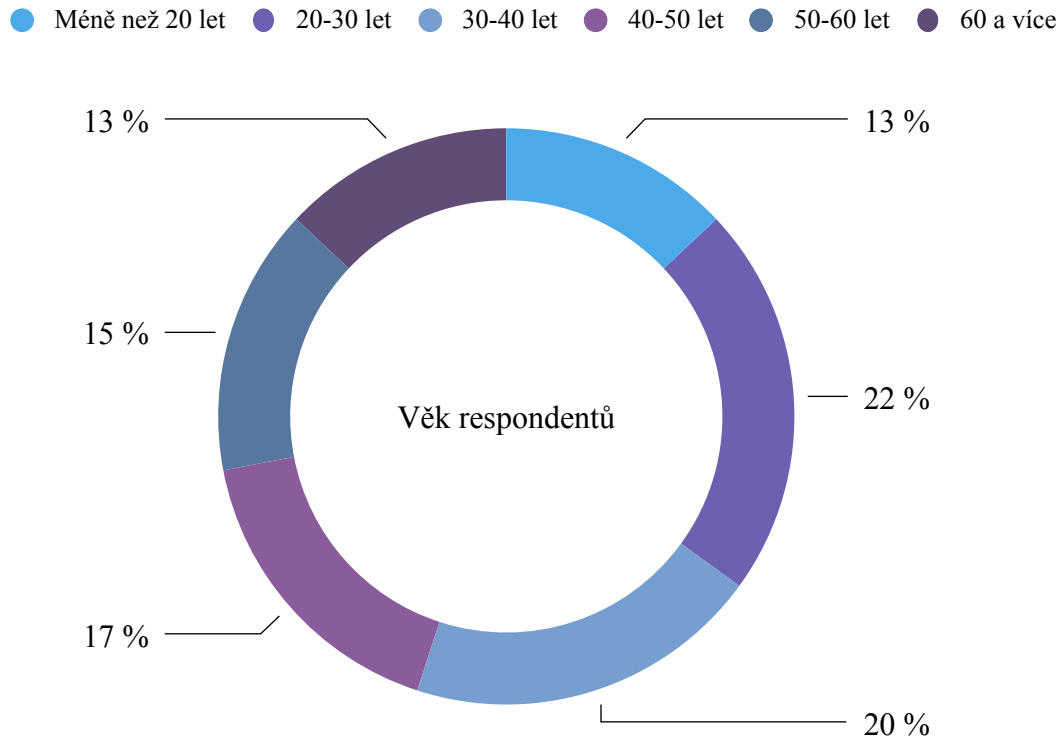

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat získaných dotazníkovým šetřením

První otázka byla identifikační a cílem bylo zjistit poměr žen a mužů. Ze součtu 102 respondentů bylo 45 mužů a 57 žen. Dá se říci, že se jedná o vcelku vyrovnaný vzorek.

5.1.2. Věk respondentů

Graf č.2 - Zkoumaný vzorek - věk respondentů

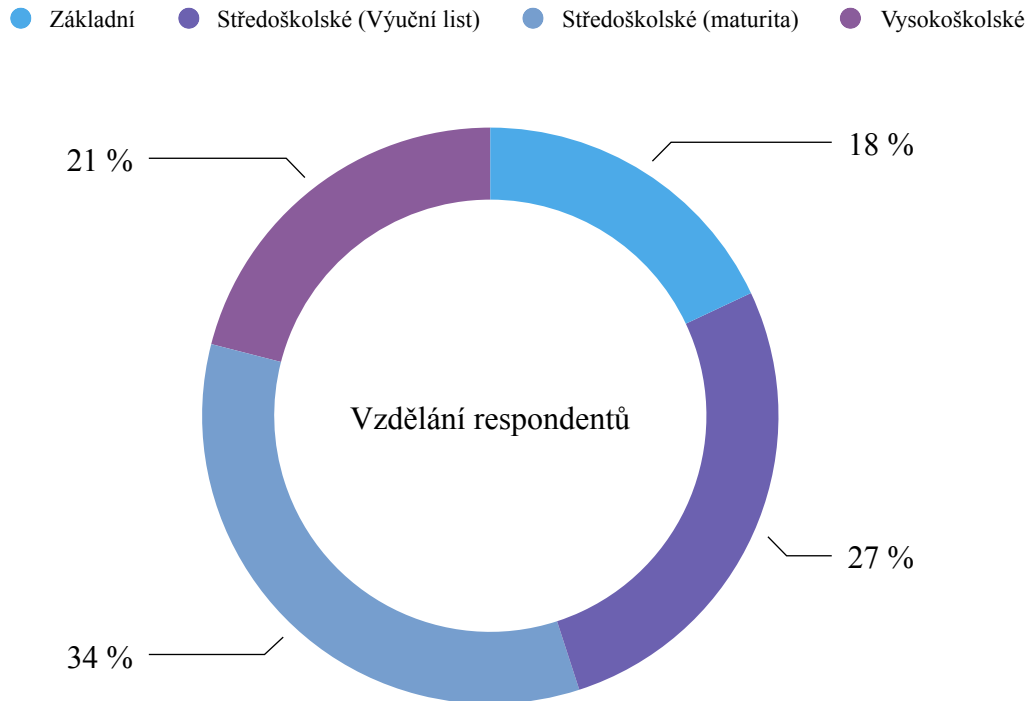

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat získaných dotazníkovým šetřením

Druhá otázka byla taktéž identifikační. Cílem bylo zjistit, jak jsou jednotliví respondenti staří. Snažila jsem se o vyrovnaný vzorec, což musím podotknout, že se mi podařilo a kategorie jsou vcelku vyrovnané. Nejpočetnějšími skupinami jsou kategorie 20-30 let a 30-40 let, což jsem předpokládala, neboť se jedná o nejaktivnější generaci na sociálních sítích a proto nebyl problém od této kategorie získat vzorek. Naopak problémy jsem spatřovala v získání vzorku od lidí 60 a více let, proto jsem pár těchto respondentů obcházela s dotazníkem osobně a taktéž jsem měla nedostatek respondentů v kategorii méně než 20 let, s čímž mi pomohl můj mladší bratr a rozeslal dotazník svým vrstevníkům, neboť jsem se setkala s problémem, že v mé sociální bublině se nenacházelo tolik respondentů tohoto věku. I přes lehké nesnáze se mi podařilo, jak jsem již zmiňovala, získat vyrovnaný vzorek napříč všemi věkovými generacemi.

5.1.3. Vzdělanost respondentů

Graf č.3 - Zkoumaný vzorek - rozdělení dle vzdělání

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat získaných dotazníkovým šetřením

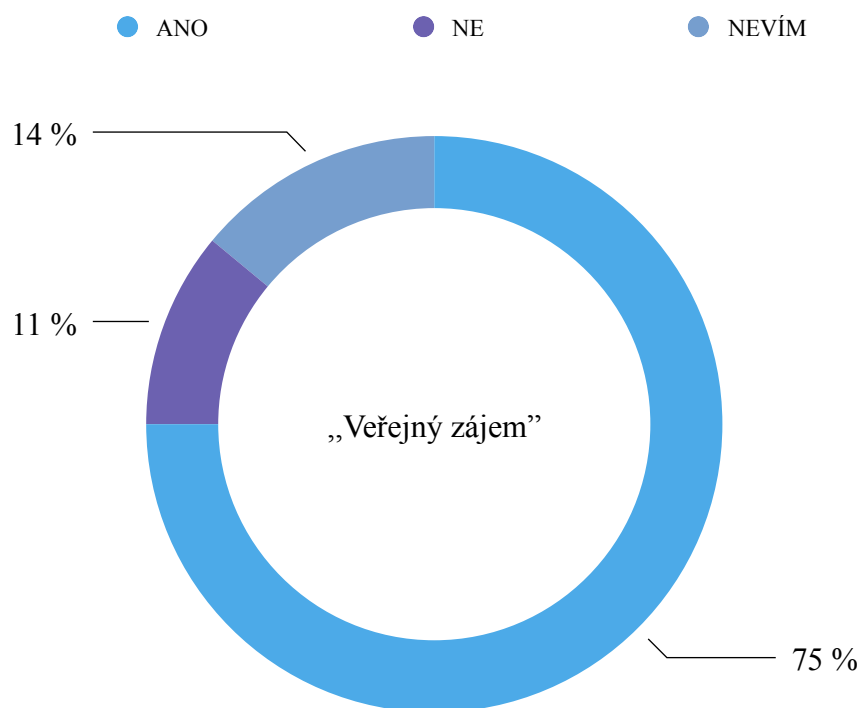
Třetí otázka byla taktéž identifikační, konkrétně jsem se tázala na nejvyšší dosažené vzdělání respondentů. Opět jsem se snažila docílit toho, aby byl vzorek co nejvíce vyrovnaný jako u předešlých otázek, což musím podotknout, že se mi podařilo. Domnívám se, že pro výsledky mého dotazníkového šetření bude přínosná tato vyrovnanost rozlišení respondentů a docílím tím objektivního pohledu na danou věc.

5.2. Vyhodnocení dotazníkového šetření

Tento dotazník je rozdělen do pomyslných dvou částí. První částí tohoto dotazníku jsou obecné otázky, díky kterým se pokusím zjistit povědomí o významu a aplikaci pojmu „Veřejný zájem“ a druhá část tohoto dotazníkového šetření je zaměřena na obec Přeštice a uplatňování veřejného zájmu na území obce.

Otázka č.1: **Setkali jste se někdy s pojmem „Veřejný zájem“?**

Graf č.4 - **Vyhodnocení otázky č.1: Setkali jste se někdy s pojmem „Veřejný zájem“?**

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat získaných dotazníkovým šetřením

Cílem této první otázky bylo zjistit, kolik respondentů se za svůj život již setkalo v pojmem „Veřejný zájem“. Z celkového počtu se s tímto pojmem setkali 76 respondentů, 11 respondentů uvedlo, že se s tímto pojmem ještě neseťkalo a 15 respondentů si nebylo jisto a proto odpověděli nevíím.

Zjištění, že většina se s tímto pojmem již setkala pro mně není překvapivé, neboť to jsem přesně předpokládala. Čekala jsem ale, že procento těch, kteří se s tímto pojmem setkali a vědí o tom bude více než 90 %. Z důvodu konkretizace na otázku č.1 navazuje otázka č.2.

Otázka č.2: Kde konkrétně jste se s tímto pojmem setkali?

Otázka číslo 2 byla otázkou otevřenou a dávala respondentům možnost se vyjádřit k tomu, kde konkrétně se s tímto pojmem setkali. Respondenti odpovídali následovně:

Tabulka č. 1: **Vyhodnocení otázky č. 2: Kde konkrétně jste se s tímto pojmem setkali?**

Odpověď:	Počet respondentů, jež takto odpověděli:
V zaměstnání	2
Ve sdělovacích prostředcích	33
V souvislosti s opatřeními proti covid-19	5
Nevím	27
Ve škole	12
V politice	19
V literatuře (zákony, OZV,..)	3
Při vyvlastňování	1

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat získaných dotazníkovým šetřením

Tato otázka úzce souvisela s otázkou číslo 1 a jejím cílem bylo zjistit, kde se respondenti již setkali s tímto pojmem. 27 respondentů uvedlo, že neví, kde se s tímto pojmem setkalo, i přes to, že v předchozí otázce odpovědělo pouze 26 respondentů, že se s tímto pojmem ještě nesetkalo. To vzniklo z důvodu, že jedna respondentka uvedla, že se s pojmem již setkala, ale neví kde, neboť zná jeho definici, ale nevzpomíná si, kde a zda se s tímto pojmem setkala v praxi. Největší procento respondentů uvedlo, že se s tímto pojmem setkalo ve sdělovacích prostředcích, jako v novinách, televizi, na internetu, aj. Takto odpovědělo 33 respondentů. Dále se často vyskytovala odpověď, že se s tímto pojmem

respondenti setkávají v politice, ať komunální, či jiné. Takto odpovědělo 19 dotázaných. 12 respondentů odpovědělo, že se s tímto pojmem setkala ve škole. Dále 2 dotázaní uvedli, že se s veřejným zájmem setkali v zaměstnání, 5 dotázaných uvedlo, že pojem zaslechly v souvislosti s opatřeními proti covid-19, 3 dotázaní uvedli, že se s pojmem setkali v literatuře a jeden respondent uvedl, že se s pojmem setkal při aplikování institutu vyvlastnění.

Respondenti odpovídali dle mých předpokladů. Očekávala jsem, že nejčastěji se s tímto pojmem lidé setkávají v politice, ve škole a ve sdělovacích prostředcích. Překvapilo mě, že s institutem vyvlastnění si tento pojem spojuje z mého zkoumaného vzorku pouze 1 dotázaný.

Otázka č.3: Pokuste se stručně definovat pojem „Veřejný zájem“. Co prvního Vás napadne? Co pro Vás tento pojem znamená?

Tabulka č. 2: Vyhodnocení otázky č. 3: Pokuste se stručně definovat pojem „Veřejný zájem“. Co prvního Vás napadne? Co pro Vás tento pojem znamená? (1. část)

Odpověď:	Počet respondentů, jež takto odpověděli:
Společenský blahobyť	12
Péče obce o občany	9
Činnost státní správy	5
Rozvoj obce v oblasti péče o občany	6
Uspokojování zájmů veřejnosti	6
Zájem veřejnosti o obecní věci	8
Právo veřejných institucí na přednostní jednání	2
Rozvoj společnosti	8
Opak soukromého zájmu	5
Společný cíl veřejnosti	4
Řešení problému pro širokou veřejnost	5
Zájem většiny	7
Přínos pro společnost	2

Tabulka č. 3: Vyhodnocení otázky č. 3: Pokuste se stručně definovat pojem „Veřejný zájem“. Co prvního Vás napadne? Co pro Vás tento pojem znamená? (2. část)

Veřejná politika	9
Neurčitý právní pojem, proměnný v čase	1
Omezení jedince v prospěch společnosti.	2
Zájem obce	4
Péče o věci veřejné	2
Nevím	5

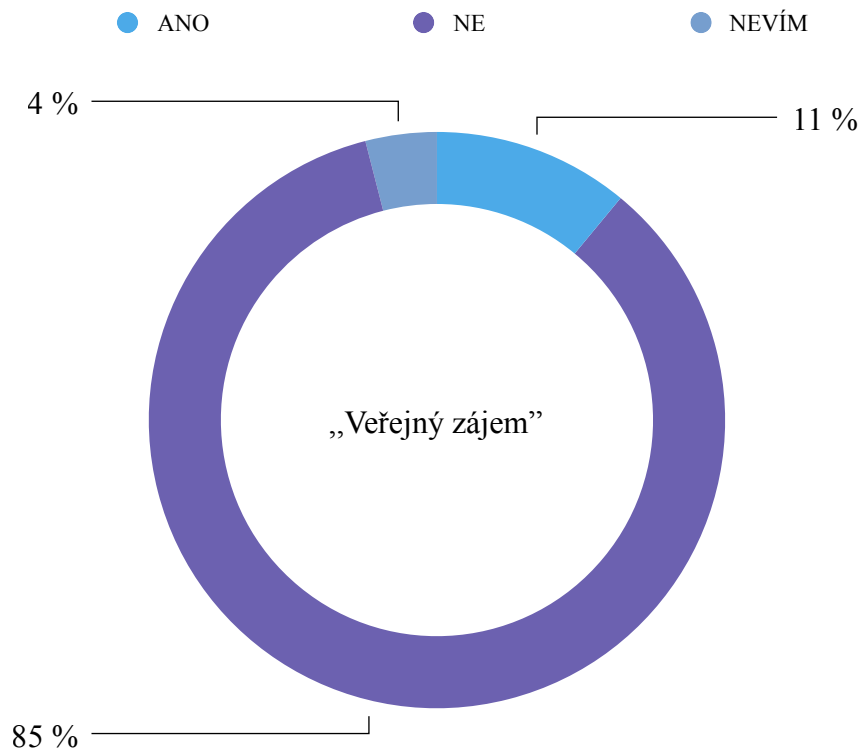
Zdroj: Vlastní zpracování dle dat získaných dotazníkovým šetřením

Ze získaných odpovědí můžeme potvrdit skutečnost, že je tento pojem obtížně definovatelný. Stejně tak, jak na tento pojem pohlížejí odlišně jednotliví autoři, tak na něj pohlížejí i naši respondenti.

Je tedy patrné, že odpovědi respondentů se velmi liší. Každý si pod tímto pojmem představuje něco úplně jiného. Nejčastěji dotázaní odpověděli, že si pod tímto pojmem představují společenský blahobyt, takto odpovědělo 12 dotázaných. 9 respondentů si tento pojem vysvětluje jako péči ze strany obce o občany, 8 respondentů si myslí, že se jedná o zájem veřejnosti o obecní věci a tentýž počet se domnívá, že jde o rozvoj společnosti. Dalších 9 respondentů uvedlo, že pro ně tento pojem znamená a úzce souvisí s veřejnou politikou. Mezi další a méně hojně uváděné odpovědi patří, že jde o: neurčitý právní pojem, že jde o omezení jedince v prospěch společnosti, o zájem obce, o péči o věci veřejné, o činnost státní správy, o rozvoj obce v oblasti občanské péče, o uspokojování zájmů veřejnosti, o zájem veřejnosti na obecních věcech, o právo veřejných institucí na přednostní jednání, o opak soukromých zájmů, o společný cíl veřejnosti, o řešení problémů široké veřejnosti o zájem většiny a o přínos pro společnost. Domnívám se, že spojením všech odpovědí by nám vznikla ideální odpověď a vymezení tohoto pojmu.

Otázka č.4: Domníváte se, že pojmy „státní zájem“ a „veřejný zájem“ jsou totožné?

Graf č.5: Vyhodnocení otázky č.4: Domníváte se, že pojmy „státní zájem“ a „veřejný zájem“ jsou totožné?

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat získaných dotazníkovým šetřením

Touto otázkou jsem chtěla zjistit, zda respondenti chápou správně pojem veřejný zájem a zda jej nepovažují za totožný s pojmem státní zájem. V minulosti byly tyto pojmy považovány za totožné, konkrétně za totalitu. Dnešní společnost má na věc již jiný náhled, což jsem chtěla touto otázkou potvrdit. Pouze 12 respondentů si myslím, že je to totéž, 4 respondenti neví a 86 respondentů si myslí, že to není totéž.

Otázka č.5: **Jaký si myslíte, že je vztah mezi soukromým a veřejným zájmem?**

Tabulka č.4 - **Vyhodnocení otázky č.5: Jaký si myslíte, že je vztah mezi soukromým a veřejným zájmem?**

	ANO	NE
Soukromý zájem je součástí veřejného zájmu	56	46
Soukromý zájem je opakem veřejného zájmu	73	29
Soukromý zájem je podřízen veřejnému zájmu	86	16
Soukromý zájem je nadřazen veřejnému zájmu	16	86

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat získaných dotazníkovým šetřením

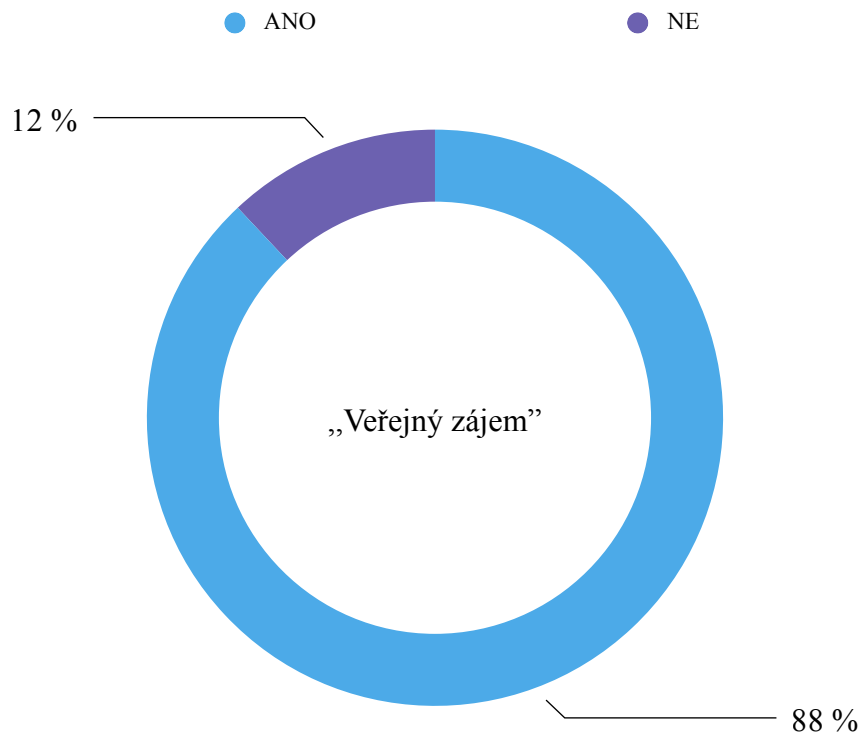
V případě této otázky bylo možné zaškrtnou více odpovědí. Cílem této otázky bylo zjistit, jaký mají dotázaní pohled na vztah soukromého a veřejného zájmu.

Jak můžeme ze zpracovaných odpovědí vidět, tak 56 respondentů se domnívá, že soukromý zájem je součástí veřejného zájmu. Dále 73 respondentů si myslí, že soukromý zájem je opakem veřejného zájmu. Někteří, kteří nezaškrtili, že je součástí, tak zaškrtili, že je opakem, ale ostatní zaškrtili obě možnosti, neboť si připouští fakt, že jsou možné obě varianty v různých případech.

U odpovědi, zda-li je soukromý zájem nadřazen či podřízen veřejnému zájmu se 86 dotázaných domnívá, že je podřízen a 16 dotázaných si myslí, že je nadřazen.

Otázka č.6: **Domníváte se, že by zájmy a potřeby jednotlivce měly být podřízeny zájmům veřejnosti?**

Graf č. 6: **Vyhodnocení otázky č. 6 - Domníváte se, že by zájmy a potřeby jednotlivce měly být podřízeny zájmům veřejnosti?**

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat získaných dotazníkovým šetřením

Cílem této otázky bylo zjistit, zda si dotazovaní myslí, že jsou zájmy jednotlivce podřízeny zájmům veřejnosti. Výsledek této otázky je přesně takový, jak jsem předpokládala, protože většina dotazovaných, konkrétně 89 respondentů si myslí, že zájmy jednotlivce by měly být podřízeny zájmům veřejnosti.

Otázka číslo 5 je poslední obecnou otázkou a zbývající otázky dotazníku jsou orientovány na obec Přeštice a prosazování veřejných zájmů v této obci.

Otázka č.7: **Zaškrtněte oblasti, které v obci Přeštice mají nedostatky a je třeba je změnit.**

Tabulka č.5 - **Vyhodnocení otázky č.7 - Zaškrtněte oblasti, které v obci Přeštice mají nedostatky a je třeba je změnit.**

	ANO
Doprava	87
Vzdělávání	33
Sociální péče	62
Kultura	56
Bezpečnost	31
Migrace	7
Zdraví	15
Životní prostředí	18
Informovanost občanů	24
Průmysl	3

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat získaných dotazníkovým šetřením

Cílem této otázky bylo zjistit, které oblasti veřejného působení v obci Přeštice mají největší nedostatky dle našich respondentů. Jak můžeme pozorovat na základě zpracovaných výsledků, tak největší nedostatky občané spatřují v oblasti dopravy, sociální péče, kultury a bezpečnosti.

Otázka č.8: Zaškrtněte oblasti, které v obci Přeštice mají nedostatky a je třeba je změnit.

Tabulka č.6 - Vyhodnocení otázky č.8: Zaškrtněte oblasti, které v obci Přeštice nemají nedostatky a není třeba je měnit.

	NE
Doprava	15
Vzdělávání	69
Sociální péče	40
Kultura	46
Bezpečnost	71
Migrace	95
Zdraví	87
Životní prostředí	84
Informovanost občanů	78
Průmysl	99

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat získaných dotazníkovým šetřením

Cílem této otázky bylo zjistit, které oblasti veřejného působení v obci Přeštice nemají nedostatky dle našich respondentů. Jak můžeme pozorovat na základě zpracovaných výsledků, tak nedostatky občané nespátřují v oblastech průmyslu, migrace, zdraví, životního prostředí a informovanosti občanů.

Otázka č.9: Seřad'te oblasti, ve kterých je na Přešticku prosazován veřejný zájem dle Vašich preferencí. Nahoru dejte ty, co jsou pro Vás nejdůležitější, dospod ty, které nikoli.

Tabulka č.7 - Vyhodnocení otázky č.9 - Seřad'te oblasti, ve kterých je na Přešticku prosazován veřejný zájem dle Vašich preferencí. Nahoru dejte ty, co jsou pro Vás nejdůležitější, dospod ty, které nikoli.

Výstavba obchvatu	2035 bodů
Výstavba pečovatelského domu	1867 bodů
Zvýšení počtu stavebních parcel	1856 bodů
Zvýšení péče o pozemní komunikace	1794 bodů
Pozastavení zaměstnávání cizinců v místních firmách	1720 bodů
Výsadba nové zeleně	1703 bodů
Snížení cen bydlení	1560 bodů
Výstavba domu pro seniory	1531 bodů
Zvýšení četnosti kulturních akcí	1520 bodů
Oprava kulturních památek	1302 bodů
Výstavba krytého bazénu	1301 bodů
Výstavba kluziště	997 bodů
Zkvalitnění turistického vyžití v obci	775 bodů
Ochrana životního prostředí v souvislosti s výstavbou obalovny	654 bodů
Zavedení více volnočasových aktivit pro děti	602 bodů
Výstavba dlouho diskutovaného Lidlu	586 bodů
Výstavba nových parkovacích míst	548 bodů
Rozvoj průmyslu	529 bodů
Zavedení více volnočasových aktivit pro dospělé	432 bodů
Zvýšení péče o veřejná prostranství	130 bodů
Znovuotevření gymnázia	120 bodů

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat získaných dotazníkovým šetřením

Cílem otázky číslo 9 bylo zjistit, které současné, minulé a budoucí projekty, jež se v Přešticích plánují jsou pro místní obyvatele nejdůležitější. V této otázce měli respondenti za úkol seřadit dle jejich priorit, co je pro ně nejdůležitější. Při mém hodnocení jsem dle jejich řazení přidělovala body. Body jsem přidělovala tak, že projekt, jež byl umístěn na nejvyšším postu získal 21 bodů a ten, jež byl na nejnižším postu získal 1 bod. Veškeré body jsem následně sečetla a tím získala souhrn bodů a výslednou tabulku, viz výše.

Z výsledků vyplývá to, co jsem předpokládala, že pro občany Přeštic je nejdůležitější výstavba obchvatu, která získala nejvíce bodů v mém výsledném hodnocení. Dále mi z výzkumu vyšla prioritní výstavba pečovatelského domu, dále zvýšení počtu stavebních parcel, zvýšení péče o pozemní komunikace, pozastavení zaměstnávání cizinců v místních firmách (myšleno rozvojem agenturních zaměstnavatelů), výsadba nové zeleně, snížení cen bydlení, výstavba domu pro seniory, zvýšení četnosti kulturních akcí, oprava kulturních památek, výstavba krytého bazénu, výstavba kluziště, zkvalitnění turistického vyžití v obci a okolí, ochrana životního prostředí v souvislosti s výstavbou obalovny, zavedení více volnočasových aktivit pro děti, výstavba dlouho diskutovaného Lidlu, výstavba nových parkovacích míst, rozvoj průmyslu zavedení volnočasových aktivit pro dospělé a na dvou posledních místech tabulky, tedy nejméně vyžadovaných postech se umístilo zvýšení péče o veřejná prostranství a znovuotevření gymnázia.

Na otázku číslo 9 navazují otázky číslo 10 a 11, kdy jsem se ptala respondentů, proč je pro ně nejdůležitější to, co dali na první místo a proč pro ně není důležité to, co dali na poslední místo. Pro účely této práce jsem se rozhodla vyzdvihnout pouze odpovědi těch, jež dali na první místo výstavbu obchvatu a jejich odůvodnění a odpovědi těch, jež dali na poslední místo znovuotevření gymnázia a jejich odůvodnění.

Otázka č.10: Z jakého důvodu jste dal/a v předchozí otázce na první místo tuto odpověď? A jaké Vás napadá řešení této situace?

V případě této otázky jsem se rozhodla odpovědi nezpracovávat do grafů a tabulek, ale pouze je vypsát. Respondenti, kteří dali na první místo výstavbu obchvatu to zdůvodnili tím, že je:

- Velmi frekventovaný provoz
- Potřeba urychlení dopravy
- Kolabující doprava v obci
- Přetíženost města
- Zmenšení hluku pro lidi, kteří bydlí u hlavní silnice
- Zhoršené ovzduší z důvodu frekventované dopravy
- Zpoždění autobusů
- Snížení míry dopravy
- Zklidnění města
- Odstranění pátečních kolon
- Jde o hlavní tah na Šumavu (vysoká vytiženost
- Řešením by bylo urychlení stavby obchvatu

Otázka č.11: Z jakého důvodu jste dal/a v předchozí otázce na poslední místo tuto odpověď? A jaké Vás napadá řešení této situace?

V případě této otázky jsem se rozhodla odpovědi nezpracovávat do grafů a tabulek, ale pouze je vypsát. Respondenti, kteří dali na poslední místo znovuotevření gymnázia a to zdůvodnili tím, že je:

- zbytečné otevírat gymnázium v malé obci
- Blízká gymnázia - Plzeň, Klatovy, Blovice
- Jednalo by se o malý kolektiv žáků Přeštického gymnázia
- Nemuselo by být vzdělání tak kvalitní
- Otevření gymnázia na úkor ostatní vzdělávacím institucím v obci
- Problémy se sehnáním učitelského sboru

Otázky č. 12: **Zaznamenali jste, že obecní zastupitelstvo otevřelo veřejnou diskuzi ohledně využití bývalého hospodářského objektu na Pohořku?**

Graf č. 7 - **Vyhodnocení otázky č. 12: Zaznamenali jste, že obecní zastupitelstvo otevřelo veřejnou diskuzi ohledně využití bývalého hospodářského objektu na Pohořku?**

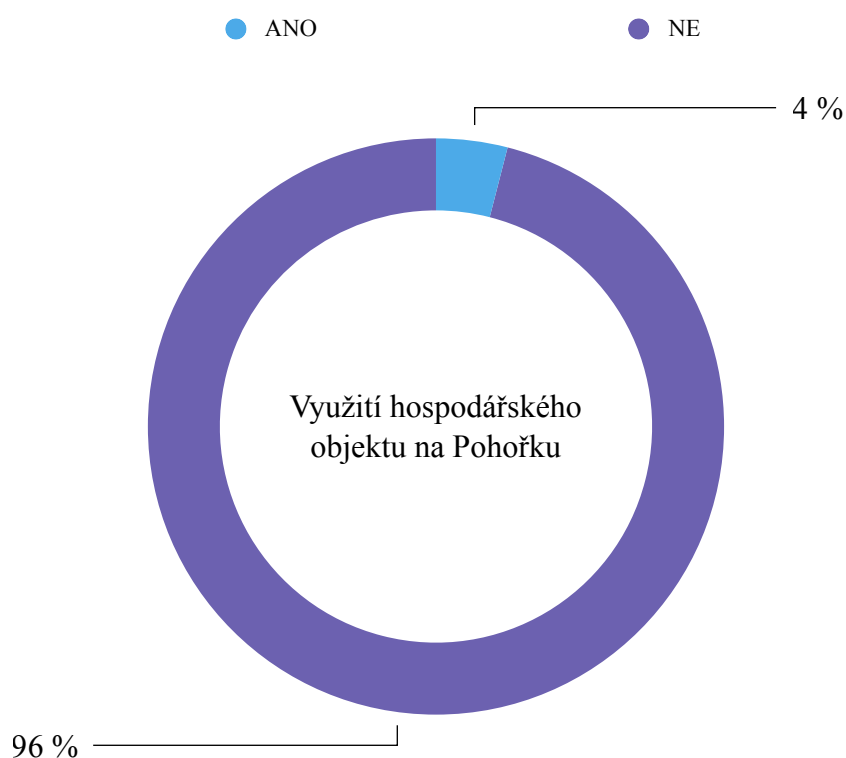

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat získaných dotazníkovým šetřením

Je patrné, že většina občanů Přeštic ani nezaregistrovala, že se nějaká veřejná diskuze na téma využití hospodářského objektu na Přešticku koná. To se domnívám, že je z důvodu, že v naší obci nemá město Přeštice své sociální sítě, které by kvalitně spravovalo. Tuto úlohu alespoň částečně zastupuje Kulturní a komunitní centrum Přeštice, které sdílí některé události na svém Facebook profilu.

Otázka č. 13: **Viděli jste videoseriál, který se týká tohoto využití a je zveřejněn na YouTube města Přeštice?**

Graf č. 8 - **Vyhodnocení otázky č. 13: Viděli jste videoseriál, který se týká tohoto využití a je zveřejněn na YouTube města Přeštice?**

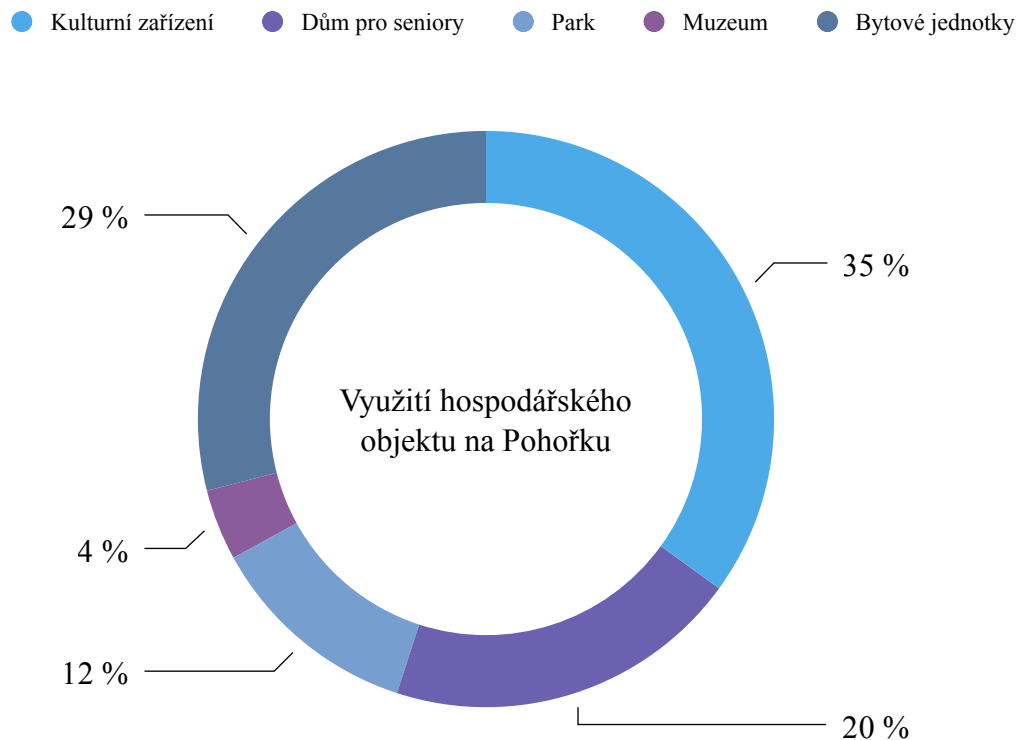

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat získaných dotazníkovým šetřením

Vzhledem k výsledkům předchozí otázky nás nepřekvapují výsledné odpovědi na tuto otázku. Nedivím se, že tento video seriál vidělo tak malé procento respondentů, neboť to je vyvoditelné i z počtu zhlédnutí na YouTube města Přeštice kanále, která jsou v řádu desítek, u některých úspěšnějších návrhu v řádu stovek. Opět to dávám za následek tomu, že město Přeštice nevěnuje dostatečnou pozornost své propagaci na sociálních sítích, což je v dnešní době nezbytné, dle mého názoru.

Otázka č. 14: Jak si myslíte, že by bylo nejlepší tento objekt využít?

Graf č. 9 - Vyhodnocení otázky č. 14: Jak si myslíte, že by bylo nejlepší tento objekt využít?

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat získaných dotazníkovým šetřením

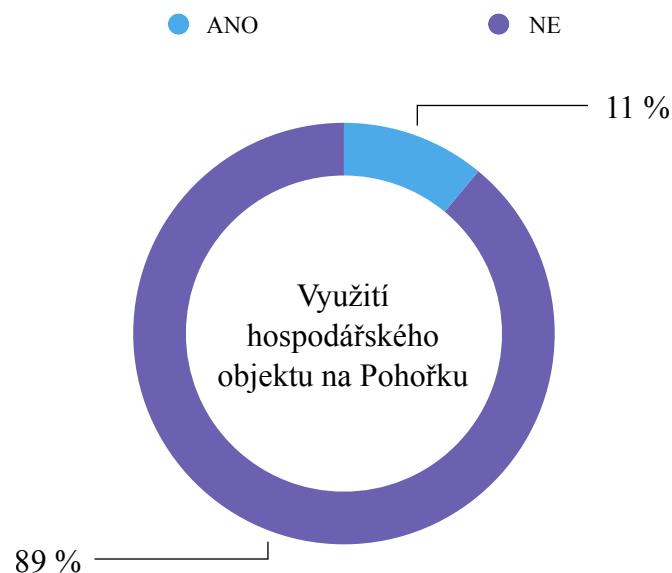
Cílem této otázky bylo zjistit, který z návrhů na využití od studentů ČVUT z katedry architektury by se občanům Přeštic nejvíce zamlouval. Jak je z grafu patrné, tak těsně vyhrála možnost výstavby kulturního zařízení, nad bytovými jednotkami. Pro výstavbu kulturního zařízení hlasovalo 36 respondentů a pro bytové jednotky 29 respondentů. Domnívám se, že jak bytové jednotky, tak nové kulturní zázemí s většími kapacitami by bylo v našem městě přínosné. Další možností s 20 hlasy se stal původní záměr, který je již zavrhnut zastupitelstvem a to dům pro seniory. 13 respondentů hlasovalo pro zhotovení parku a nejméně, konkrétně 4 dotazovaní hlasovali pro výstavbu muzea. Myslím, že muzeum se stalo nejméně oblíbenou možností, protože v těchto místech se již jedno, sice menší, nachází a pro naši obec není předmětné mít zde 2 muzea.

5.3. Vyhodnocení hypotéz a výzkumných otázek

Hypotéza č.1:

- a) Obyvatelé Přeštic mají omezený přísun informací ohledně připravovaných projektů a v malé míře se angažují, neboť město Přeštice o tom nedostatečně informuje.
- b) Veřejná diskuze o využití bývalého hospodářského objektu není rozšířena do povědomí veřejnosti.

Tato hypotéza byla ověřována otázkou číslo 12 a 13, kdy se nám potvrdilo, že občané nejsou dostatečně informováni, což jsme si říkali je z důvodu neexistence sociálních sítí města a nedostatečným šíření takových informací. Tato hypotéza byla potvrzena pomocí grafu č.7:

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat získaných dotazníkovým šetřením

Z tohoto grafu je patrné, že občané nejsou dostatečně informováni o možnostech budoucího využití bývalého hospodářského objektu na Pohořku, čímž se má hypotézy potvrdily. Veřejná diskuze o využití bývalého hospodářského objektu tedy není rozšířena do povědomí veřejnosti a obyvatelé Přeštic mají omezený přísun informací ohledně připravovaných projektů a v malé míře se angažují, neboť město Přeštice o tom nedostatečně informuje.

Hypotéza č.2:

- a) Pro občany Přeštic je nejdůležitější výstavba obchvatu, snížení cen bydlení a zvýšení počtu stavebních parcel.
- b) Pro občany Přeštic není podstatné znovuotevření gymnázia, výstavba obchodů a rozvoj průmyslu.

Tato hypotéza se částečně potvrdila díky otázce číslo 9 a díky jejímu zpracování odpovědí do tabulky. Předpokládala jsem, že obyvatelé Přeštic budou ze všeho nejvíce chtít výstavbu obchvatu a zvýšení počtu stavebních parcel, což se potvrdilo, ale netrefila jsem se zcela ve všech 3 prioritních bodech. Mezi priority občanů se zařadila výstavba pečovatelského domu, s čímž jsem nepočítala.

Tabulka č. 8: Prioritní cíle občanů

1. priorita	Výstavba obchvatu
2. priorita	Výstavba pečovatelského domu
3. priorita	Zvýšení počtu stavebních parcel

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat získaných dotazníkovým šetřením

Dále jsem počítala s tím, že pro občany Přeštic nebude prioritní znovuotevření gymnázia, výstavba nových obchodních sítí a rozvoj průmyslu. Všechny tyto projekty skončili na nižších příčkách, avšak na těch posledních jsem se trefila pouze se znovuotevřením gymnázia. Mimo nejméně prioritní projektu patří Zavedení volnočasových aktivit pro dospělé, zvýšení péče o veřejná prostranství a mnou tipované znovu otevření gymnázia.

Tabulka č.9: Nejméně prioritní cíle občanů

19. priorita	Zavedení více volnočasových aktivit pro dospělé
Předposlední priorita	Zvýšení péče o veřejná prostranství
Poslední priorita	Znovuotevření gymnázia

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat získaných dotazníkovým šetřením

Závěr

Cílem této diplomové práce bylo seznámit čtenáře s problematikou veřejného zájmu. Veřejný zájem je neurčitým právním pojmem, který se často objevuje v právních předpisech. I přes to, že je tento pojem často užíván, tak není jeho definice zákonem stanovena. Často se setkáváme s problémem klasifikace tohoto pojmu. Tento pojem je dynamický, což znamená, že se v průběhu vývoje společnosti měnil. Vzhledem k tomu, že interpretace pojmu je nedostatečná, nepřesná nebo matoucí, tak jsem se rozhodla si toto téma vybrat ke zpracování mé diplomové práce a podrobně jsem jej rozebrala.

V prvních třech kapitolách jsem se věnovala obecnému vymezení pojmu veřejný zájem a souvisejícím pojmům člověk, společnost, společenský zájem. Nastínila jsem čtenářům pohled na věc pomocí definic konkrétních odborníků a náhledem do právních předpisů ČR. Na závěr těchto kapitol jsem uvedla konkrétní případy aplikace veřejného zájmu pro lepší pochopení.

Poslední čtvrtá část této diplomové práce byla praktičtějšího charakteru a obsahovala rozbor návrhů studentů ČVUT k budoucímu využití bývalého areálu na Pohořku i dotazníkové šetření mezi obyvateli Přeštic. Musím podotknout, že tato část byla přínosná jak pro ucelení diplomové práce, tak i pro mě, neboť napomohla k bližšímu pochopení dané problematika. Zahrnutí návrhů studentů a vybídnutí starosty Přeštic Mgr. Karla Naxery k veřejné diskuzi bylo přínosným příkladem aplikace veřejného zájmu v praxi.

I přes fakt, že je tento pojem hojně užíván je jeho vymezení složité, proto je v praxi často vykládán nesprávně. Tato diplomová práce je napsána za účelem detailnější pochopení daného tématu.

Resumé

The aim of this diploma thesis was to acquaint readers with issues of public interest. The public interest is a vague legal term that often appears in legislation. Despite the fact that this term is often used, its definition is not established by law. We often encounter the problem of classifying this concept. This concept is dynamic, which means that it has changed over the course of the company's development. Due to the fact that the interpretation of the term is insufficient, inaccurate or confusing, I decided to choose this topic for the elaboration of my diploma thesis and I analyzed it in detail.

In the first three chapters, I focused on the general definition of the concept of public interest and related concepts of man, society, social interest. I outlined to the readers a view of the matter with the help of definitions of specific experts and an insight into the legal regulations of the Czech Republic. At the end of these chapters, I have presented specific cases of application of public interest for better understanding.

The last fourth part of this diploma thesis was of a more practical nature and contained an analysis of proposals from CTU students for the future use of the Pohořko campus and a questionnaire survey among the inhabitants of Přeštice. I must point out that this part was beneficial both for the completion of the thesis and for me, as it helped to gain a closer understanding of the issue. Inclusion of student proposals and invitation of the mayor of Přeštice Mgr. Karel Naxera's public discussion was a useful example of the application of the public interest in practice.

Despite the fact that this term is widely used, its definition is complex, so in practice it is often misinterpreted. This diploma thesis is written for a more detailed understanding of the topic.

Seznam použité literatury

Literární zdroje

- BEDNÁŘ, P. Veřejný zájem, veřejné zájmy. Plzeň, 2011. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Vedoucí práce JUDr. Tomáš LOUDA, CSc., s. 8.
- Velký sociologický slovník, Univerzita Karlova, vydavatelství Karolinum, 1996, str. 1194
- DURKHEIM, Émile. *Společenská dělba práce*. Přeložil Pavla DOLEŽALOVÁ. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2004. ISBN 80-7325-041-1.
- TEULON, Frédéric. *Ekonomický slovník*. Přeložil Lenka POKORNÁ. Praha: ERM, 1995. Vědět víc (ERM). ISBN 80-85913-04-6., str. 91
- FIALA, Josef. Malá právnická encyklopedie. 6., aktualiz. A dopl. Vyd. Praha: Linde, 2006. Str. 60. ISBN 80-720-1582-6.
- FRANC, P.: Žaloby ve veřejném zájmu 2. In: Právní fórum, 2005, roč. 2, č. 5, Via Iuris, 2005, č. 2, s. 14.
- FRANC, Pavel: Soudní ochrana veřejného zájmu, PILA, Brno 2004
- HENDRYCH, Dušan. *Právnický slovník*. 3., podstatně rozš. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2009. Beckovy odborné slovníky. ISBN 978-80-7400-059-1.
- GOULI, R.. Veřejný zájem: pozitivní přístupy a stručné ekonomické teze. In: Sborník referátů z teoretického semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie ESF MU v Brně ve spolupráci s Asociací veřejné ekonomie. Brno: Masarykova univerzita, 1999. ISBN 80-210-2236-1.
- HERTZOVÁ, NOREENA: Plíživý převrat – globální kapitalismus a smrt demokracie, Dokořán, Praha 2003, ISBN 8086569462
- KLIKOVÁ, Alena. Stavební právo: praktická příručka. 3., aktualiz. vyd. Praha: Linde, 2009. Praktická právnická příručka. Str. 202. ISBN 978-80-7201-764-5.
- KOMOROUSOVÁ E., Příspěvkové organizace. Plzeň, 2020. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni. Fakulta právnická. Vedoucí práce JUDr. Tomáš LOUDA, CSc.
- KOVÁŘ, J. Veřejný zájem a jeho prostorová stránka (příklad ČR). In: Sborník referátů z teoretického semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie ESF MU v Brně ve spolupráci s Asociací veřejné ekonomie. Brno: Masarykova univerzita, 1999. ISBN 80-210-2236-1.
- COMTE, August. Kurz pozitivní sociologie, August Comte, 1927.
- MALÝ, Ivan. Problémy definování a prosazování veřejného zájmu. Brno: Masarykova univerzita, 1999. Sborník prací Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity v Brně. ISBN 80-210-2236-1.
- NOVOTNÁ, Eliška, Jan NOVÝ a Martin MUSIL. PR management. s. 36 – 44, V Praze: Oeconomica, 2006. ISBN 80-245-1047-2.
- POMAHAČ, Richard. *Průvodce veřejnou správou*. Praha: ISV, 1999. Právo (ISV). ISBN isbn80-85866-42-0.
- PRŮCHA, Petr. Správní řád: s poznámkami a judikaturou: podle stavu k 1.7.2019. 4. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2019. Glosátor. ISBN 978-80-7502-355-1.
- SKŘÍDLOVSKÁ, E.. Vliv zvyklostí a tradice při formování veřejného zájmu. In: Sborník referátů z teoretického semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie ESF

MU v Brně ve spolupráci s Asociací veřejné ekonomie. Brno: Masarykova univerzita, 1999. ISBN 80-210-2236-1.

- Srov. BAŽIL, Zdeněk. Neurčité právní pojmy a uvážení při aplikaci norem správního práva: (se zvláštním zřetelem na judikaturu bývalého čl. nejvyššího správního soudu). 1. vyd. Praha: Karolinum, 1993.
- PETRUSEK, Miloslav, Hana MAŘÍKOVÁ a Alena VODÁKOVÁ. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-310-5.
- VÍTEK, L. Teorie společenské volby a politické rozhodování: vzájemná závislost. In: Sborník referátů z teoretického semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie ESF MU v Brně ve spolupráci s Asociací veřejné ekonomie. Brno: Masarykova univerzita, 1999. ISBN 80-210-2236-1.
- WINKLER, J. Veřejné mínění jako projev veřejného zájmu. In: Sborník referátů z teoretického semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie ESF MU v Brně ve spolupráci s Asociací veřejné ekonomie. Brno: Masarykova univerzita, 1999, s.87. ISBN 80-210-2236-1.
- BOZEMAN, B. *Public Values and Public Interest*. Washington, Georgetown University Press, 2007.
- GERLOCH, Aleš a Petr PRŮCHA. *Teorie práva: komentář*. 6., aktualiz. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7380-454-1.
- KALNÝ, Miroslav. *Soukromý zájem ve veřejném prostoru*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2017. ISBN 978-80-261-0707-1.
- KOVÁŘ, J. Veřejný zájem a jeho prostorová stránka (příklad ČR). In: Sborník referátů z teoretického semináře pořádaného Katedrou veřejné ekonomie ESF MU v Brně ve spolupráci s Asociací veřejné ekonomie. Brno: Masarykova univerzita, 1999. ISBN 80-210-2236-1.

Právní předpisy

- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně
- Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR
- Zákon č. 2/1993/ Sb., Listina základních práv a svobod
- Zákon č. 289/1995 Sb., zákon o lesích a o změně některých zákonů
- Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění
- Zákon č. 144/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
- Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích
- Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků a o změně některých zákonů
- Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním úřadu
- Zákon č. 184/2006 Sb., vyvlastňovací zákon
- Zákon č. 273/2008 Sb., o policii ČR
- Zákon č. 89/2021 Sb., Občanský zákoník
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

- Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní
- Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů

Internetové zdroje:

- [online] Dostupné z: [https://www.ius-wiki.eu/obcanske-pravo/pfuk/obcan-hmota-iv/zkouska/otazka-b-17?s\[\]=spolecnost](https://www.ius-wiki.eu/obcanske-pravo/pfuk/obcan-hmota-iv/zkouska/otazka-b-17?s[]=spolecnost)
- [online] Dostupné z: <https://www.advojka.cz/archiv/2012/25/spolecenstvi-s-otazniky-literarni-zapisnik>
- [online] Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/zivotopis/emile-durkheim-34980>
- [online] Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/zivotopis/auguste-comte-94053>
- [online] Dostupné z: https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Zajem_spolecensky
- [online] Dostupné z: <https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Zajem>
- [online] Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/vyvlastneni-6292.html>
- [online] Dostupné z: <https://www.uzsvm.cz/strednicechy-319-534-85/obec-polerady-ziskala-bezuplatne-budovu-obecniho-uradu-132927/>

Jiné zdroje:

- Nález Ústavního soudu ČR ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94
- Nález Ústavního soudu ČR ze dne 28. 6. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 24/04
- Nález Ústavního soudu ČR ze dne 17. 3. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 24/08
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 23. 10. 2003, sp. zn. 2 As 11/2003-164
- Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, sp. Zn. 6 As 65/2012 ze dne 10. května 2013
- Rozsudek NSS ze dne 28. 7. 2005, č. j. 5 Afs 151/2004-73

SEZNAMY

Seznam klíčových slov:

Veřejný zájem, společenský zájem, společnost, jedinec, veřejná volba, veřejná politika.

Key words:

Public interest, social interest, spontaneity, society, public choice, public politic.

Seznam obrázků:

- Obrázek č.1: Letecký snímek bývalého hospodářského objektu
- Obrázek č.2: Návrh Davida Falouta
- Obrázek č.3: Návrh Matouše Pluhaře
- Obrázek č.4.: Návrh Ondřeje Pecháčka
- Obrázek č.5: Návrh Jana Marka
- Obrázek č. 6: Návrh Anna Ladmanové
- Obrázek č. 7: Návrh Michaila Nužnyje
- Obrázek č.8: Návrh Anny Schickerové
- Obrázek č. 9: Návrh Štěpána Rozsívala
- Obrázek č.10: Návrh Sonji Lukešové
- Obrázek č.11: Návrh Denise Cheryna
- Obrázek č.12: Návrh Vítudanishy Dary
- Obrázek č. 13: Návrh Barbora Zedníkové

Seznam grafů:

- Graf č.1 - Zkoumaný vzorek - pohlaví respondentů
- Graf č.2 - Zkoumaný vzorek - věk respondentů
- Graf č.3 - Zkoumaný vzorek - rozdělení dle vzdělání
- Graf č.4 - Vyhodnocení otázky č.1: Setkali jste se někdy s pojmem „Veřejný zájem“?
- Graf č.5: Vyhodnocení otázky č.4: Domníváte se, že pojmy „státní zájem“ a „veřejný zájem“ jsou totožné?
- Graf č. 6: Vyhodnocení otázky č. 6 - Domníváte se, že by zájmy a potřeby jednotlivce měly být podřízeny zájmům veřejnosti?

- Graf č. 7 - Vyhodnocení otázky č. 12: Zaznamenali jste, že obecní zastupitelstvo otevřelo veřejnou diskuzi ohledně využití bývalého hospodářského objektu na Pohořku?
- Graf č. 8 - Vyhodnocení otázky č. 13: Viděli jste videoseriál, který se týká tohoto využití a je zveřejněn na YouTube města Přeštice?
- Graf č. 9 - Vyhodnocení otázky č. 14: Jak si myslíte, že by bylo nejlepší tento objekt využití

Seznam tabulek:

- Tabulka č. 1: Vyhodnocení otázky č. 2: Kde konkrétně jste se s tímto pojmem setkali?
- Tabulka č. 2: Vyhodnocení otázky č. 3: Pokuste se stručně definovat pojem „Veřejný zájem“. Co prvního Vás napadne? Co pro Vás tento pojem znamená? (1. část)
- Tabulka č. 3: Vyhodnocení otázky č. 3: Pokuste se stručně definovat pojem „Veřejný zájem“. Co prvního Vás napadne? Co pro Vás tento pojem znamená? (2. část)
- Tabulka č.4 - Vyhodnocení otázky č.5: Jaký si myslíte, že je vztah mezi soukromým a veřejným zájmem?
- Tabulka č.5 - Vyhodnocení otázky č.7 - Zaškrtněte oblasti, které v obci Přeštice mají nedostatky a je třeba je změnit.
- Tabulka č.6 - Vyhodnocení otázky č.8: Zaškrtněte oblasti, které v obci Přeštice nemají nedostatky a není třeba je měnit.
- Tabulka č.7 - Vyhodnocení otázky č.9 - Seřad'te oblasti, ve kterých je na Přešticku prosazován veřejný zájem dle Vašich preferencí. Nahoru dejte ty, co jsou pro Vás nejdůležitější, dole ty, které nikoli.
- Tabulka č. 8: Prioritní cíle občanů
- Tabulka č.9: Nejméně prioritní cíle občanů

Seznam použitých zkratk:

- z. č. = zákon číslo
- č. = číslo
- Např. = například
- Aj. = a jiné
- Sb. = sbírka
- ČR = Česká Republika
- LZPS = Listina základních práv a svobod
- ČVUT = České vysoké učení technické v Praze
- sp. = spis/ spisová
- zn. = značka
- § = paragraf
- odd. = oddíl
- písm. = písmeno
- odst. = odstavec
- tzn. = to znamená

PŘÍLOHY

DOTAZNÍK

Dobrý den,

jsem studentkou Západočeské univerzity fakulty právnické v Plzni a ráda bych Vás požádala o vyplnění dotazníku, který se týká problematiky veřejného zájmu. Dotazník je anonymní a výsledky budou užity pouze pro studijní účely, zejména pro zpracování praktické části mé diplomové práce.

Děkuji za Váš čas!

Vaše pohlaví:

- Žena
- Muž

Váš věk:

- Méně než 20 let
- 20 - 30 let
- 30 - 40 let
- 40 - 50 let
- 50 - 60 let
- 60 let a více

Vaše nejvyšší dosažené vzdělání je:

- Základní
- Střední vzdělání s výučním listem
- Střední vzdělání s maturitou
- Vyšší odborné vzdělání
- Vysokoškolské vzdělání - bakalářské
- Vysokoškolské vzdělání - inženýrské/ magisterské
- Vysokoškolské vzdělání - doktorské

1. Setkali jste se někdy s pojmem „Veřejný zájem“?

- Ano
- Ne
- Nevím

2. Kde konkrétně jste se s tímto pojmem setkali?

3. Pokuste se stručně definovat pojem „Veřejný zájem“. Co prvního Vás napadne? Co pro Vás tento pojem znamená?

4. Domníváte se, že pojmy „Státní zájem“ a „Veřejný zájem“ jsou totožné?

- Ano
- Ne
- Nevím

5. Jaký si myslíte, že je vztah mezi soukromým a veřejným zájmem?

- Soukromý zájem je součástí veřejného zájmu
- Soukromý zájem je opakem veřejného zájmu
- Soukromý zájem je nadřazen veřejnému zájmu
- Soukromý zájem je podřízen veřejnému zájmu
- Není v tom rozdíl

6. Domníváte se, že by zájmy a potřeby jednotlivce měly být podřízeny zájmům veřejnosti?

- Ano
- Ne
- Nevím

7. Zaškrtněte oblasti, které v obci Přeštice mají nedostatky a je třeba je změnit.

- Průmysl
- Doprava
- Vzdělávání
- Sociální péče
- Kultura
- Bezpečnost
- Migrace
- Zdraví
- Životní prostředí
- Informovanost občanů
- Jiné

V případě, že jste zaškrtnli „jiné” - definujte:

8. Zaškrtněte oblasti, které v obci Přeštice nemají nedostatky a není třeba je měnit.

- Průmysl
- Doprava
- Vzdělávání
- Sociální péče
- Kultura
- Bezpečnost
- Migrace
- Zdraví
- Životní prostředí
- Informovanost občanů
- Jiné

V případě, že jste zaškrtnli „jiné” - definujte:

9. Seřad'te oblasti, ve kterých je na Přešticku prosazován veřejný zájem dle Vašich preferencí. Nahoru dejte ty, co jsou pro Vás nejdůležitější, dospod ty, které nikoli.

- Ochrana zdraví a životního prostředí v souvislosti s výstavbou obalovny
- Výstavba obchvatu
- Oprava kulturních památek
- Výstavba dlouho diskutovaného lidlu
- Výstavba kluziště
- Výstavba krytého bazénu
- Znovuotevření gymnázia
- Výstavba domu pro seniory
- Výstavba pečovatelského domu
- Pozastavení zaměstnávání cizinců v místních firmách
- Rozvoj průmyslu
- Výsadba nové zeleně
- Zvýšení počtu stavebních parcel
- Snížení cen bydlení
- Zvýšení četnosti kulturních akcí
- Zavedení více volnočasových aktivit pro děti
- Zavedení více volnočasových aktivit pro dospělé
- Zvýšení péče o pozemní komunikace
- Zvýšení péče o veřejná prostranství
- Výstavba nových parkovacích míst
- Zkvalitnění turistického vyžití v obci a okolí
- Jiné

10. Z jakého důvodu jste dal/a v předchozí otázce na první místo tuto odpověď? A jaké Vás napadá řešení této situace?

11. Z jakého důvodu jste dal/a v předchozí otázce na poslední místo tuto odpověď? A jaké Vás napadá řešení této situace?

12. Zaznamenali jste, že obecní zastupitelstvo otevřelo veřejnou diskuzi ohledně využití bývalého hospodářského objektu na Pohořku?

- Ano
- Ne

13. Viděli jste videoseriál, který se týká tohoto využití a je zveřejněn na YouTube města Přeštice?

- Ano
- Ne

14. Jak si myslíte, že by bylo nejlepší tento objekt využít?

- Bytové jednotky
- Kulturní zařízení
- Muzeum
- Dům pro seniory
- Park
- Jiné